

A7-0397/2013

19.11.2013

*****I**

RAPORT

Ettepanek võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega kehtestatakse ajavahemikuks 2014–2020 õiguste ja kodakondsuse programm (COM(2011)0758 – C7-0438/2011 – 2011/0344(COD))

Kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjon

Raportöör: Kinga Göncz

Arvamuse koostajad (*):

Jean Lambert, tööhõive- ja sotsiaalkomisjon

Regina Bastos, naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjon

(*) Kaasatud komisjonid – kodukorra artikkel 50

Kasutatud tähised

- * Konsulteerimiskord
- *** Nõusolekumenetlus
- ***I Seadusandlik tavamenetlus (esimene lugemine)
- ***II Seadusandlik tavamenetlus (teine lugemine)
- ***III Seadusandlik tavamenetlus (kolmas lugemine)

(Märgitud menetlus põhineb õigusakti eelnõus esitatud õiguslikul alusel.)

Õigusakti eelnõu muudatusettepanekud

Euroopa Parlamendi muudatusettepanekutes märgistatakse õigusakti eelnõusse tehtud muudatused **paksus kaldkirjas**. Tavalises kaldkirjas märgistus on mõeldud asjaomastele osakondadele ja tähistab neid õigusakti eelnõu osi, mille kohta on tehtud parandusettepanek lõpliku teksti vormistamiseks (nt ilmselged vead või väljajätmised mõnes keeleversioonis). Selliste parandusettepanekute puhul on vaja vastavate osakondade nõusolekut.

Õigusakti projektiga muudetava olemasoleva õigusakti kohta tehtud iga muudatusettepaneku päis sisaldab kolmandat ja neljandat rida, millele märgitakse vastavalt olemasolev õigusakt ja selle asjaomane säte. Kui Euroopa Parlament soovib muuta kehtivat sätet, mida õigusakti eelnõus ei muudeta, märgistatakse muutmata jäävad tekstiosad **paksus kirjas**. Väljajäetav tekstiosa tähistatakse sümboliga [...].

SISUKORD

	lk
EUROOPA PARLAMENDI SEADUSANDLIKU RESOLUTSIOONI PROJEKT	5
TÖÖHÕIVE- JA SOTSIAALKOMISJONI ARVAMUS(*).....	52
NAISTE ÕIGUSTE JA SOOLISE VÕRDÕIGUSLIKKUSE KOMISJONI ARVAMUS(*)..	67
EELARVEKOMISJONI ARVAMUS	93
ÕIGUSKOMISJONI ARVAMUS	103
PETITSIOONIKOMISJONI ARVAMUS	112
MENETLUS.....	126

(*) Kaasatud komisjonid – kodukorra artikkel 50

EUROOPA PARLAMENDI SEADUSANDLIKU RESOLUTSIOONI PROJEKT

ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega kehtestatakse ajavahemikuks 2014–2020 õiguste ja kodakondsuse programm (COM(2011)0758 – C7-0438/2011 – 2011/0344(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2011)0758),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2, artikli 19 lõiget 2, artikli 21 lõiget 2 ning artikleid 114, 168, 169 ja 197, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C7-0438/2011),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
 - võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust¹,
 - võttes arvesse Regioonide Komitee 4. märtsi 2012. aasta arvamust²,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 55,
 - võttes arvesse kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni raportit ja tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni, naiste õiguste ja soolise võrdsuslikkuse komisjoni, õiguskomisjoni ning petitsioonikomisjoni arvamust (A7-0397/2013),
1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha;
 2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon kavatseb seda oluliselt muuta või selle muu tekstiga asendada;
 3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

¹ ELT C 191, 29.6.2012, lk 108.

² ELT C 277, 13.9.2012, lk 43.

Muudatusettepanek 1

EUROOPA PARLAMENDI MUUDATUSED*

komisjoni ettepanekule

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU

MÄÄRUS (EL) nr.../2013,

...

millega luuakse õiguste, võrdõiguslikkuse ja kodakondsuse programm aastateks 2014–

2020

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eelkõige selle artikli 19 lõiget 2, artikli 21 lõiget 2 ning artikleid 114, 168, 169 ja 197,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust¹,

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust²,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt³

* Muudatused: uus või muudetud tekst on märgistatud paksus kaldkirjas, välja jäetud tekst on tähistatud sümboliga **■**.

¹ ELT C 191, 29.6.2012, lk 108.

² ELT C 277, 13.9.2012, lk 43.

³ Euroopa Parlamendi ... seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ja nõukogu ... otsus.

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Liit rajaneb sellistel *väärtustel nagu inimväärikuse austamine, vabadus, demokraatia, võrdsus, õigusriik ning inimõiguste ja põhivabaduste austamine. Need on liikmesriikide ühised väärtused ühiskonnas, kus valitsevad pluralism, mittediskrimineerimine, sallivus, õiglus, solidaarsus ning meeste ja naiste võrdõiguslikkus. Inimestel on õigus kasutada Euroopa Liidu toimimise lepingu (edaspidi „ELi toimimise leping”) ja Euroopa Liidu lepinguga („ELi leping”) neile antud õigusi. Lisaks kajastab Euroopa Liidu põhiõiguste harta (edaspidi „harta”), mis Lissaboni lepingu jõustumisel muutus kogu liidus õiguslikult siduvaks, liidus isikutele antud põhiõigusi ja vabadusi. Neid õigusi tuleks edendada ja kaitsta . Tuleks tagada nende õiguste ja rahvusvahelistest konventsioonidest (millega liit on ühinenud, nagu näiteks Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni puudega inimeste õiguste konventsioon) tulenevate õiguste täielik kasutamine ning kaotada kõik tõkked. Lisaks kaasnevad nende õigustega vastutus ning kohustused teiste inimeste, inimühiskonna ja tulevaste põlvkondade ees.*

(2) *Euroopa Ülemkogu kinnitas* Stockholmi programmis¹ taas prioriteeti arendada vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajanevat ala ning *määras* oma poliitiliseks *prioriteediks* õigustel põhineva Euroopa saavutamise. Rahastamist nimetati ühe olulise vahendina Stockholmi programmi poliitiliste prioriteetide edukaks rakendamiseks. Aluslepingutes ja Stockholmi programmis sätestatud ambitsioonikad eesmärgid tuleks saavutada luues muu hulgas **ajavahemikuks 2014–2020** paindliku ja tõhusa **õiguste, võrdõiguslikkuse ja kodakondsuse** programmi ("programm"), mis peaks hõlbustama planeerimist ja rakendamist. *Programmi üldiseid ja konkreetseid eesmärke tuleks tõlgendada kooskõlas Euroopa Ülemkogu määratletud asjaomaste strateegiliste suunistega.*

(3) *Komisjoni 3. märtsi 2010. aasta* teatises, mis käsitleb *strateegiat* „Euroopa 2020”, on sätestatud aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegia. Strateegia „Euroopa 2020” konkreetsete eesmärkide ja juhtalgatuste toetamiseks ja *majanduskasvu soodustamiseks kavandatud mehhanismide hõlbustamiseks* tuleks ühe põhielemendina kujundada välja hästi toimiv õigusel rajanev ala, kus on kaotatud takistused piiriüleste kohtumenetluste korraldamisele ja õiguskaitse kättesaadavusele piiriüleste juhtumite korral.

¹ ELT C 115, 4.5.2010, lk 115.

- (5) Mittediskrimineerimine *on liidu oluline põhimõte. ELi toimimise lepingu artikkel 19 osundab sammude astumisele*, et võidelda *diskrimineerimisega* soo, rassilise või etnilise päritolu, usutunnistuse või veendumuste, puuete, vanuse või seksuaalse sättumuse alusel. *Mittediskrimineerimise põhimõte on kirjas ka harta artiklis 21, mida tuleks kohaldada harta artikli 51 piirides ja sellega kooskõlas. Tuleks arvestada diskrimineerimise eri vormide erisusi ja töötada paralleelselt välja vastavad meetmed ühel või mitmel põhjusel diskrimineerimise ennetamiseks ja takistamiseks.*
- (5a) *Programmi tuleks rakendada viisil, et suurendada vastastikku samade eesmärkide saavutamiseks võetud liidu meetmete mõju, pidades eelkõige silmas komisjoni 5. aprilli 2011. aasta teatist „Romasid käsitlevate riiklike integratsioonistrateegiate ELi raamistik aastani 2020”¹ ning nõukogu 19. mai 2011. aasta järeldusi, mis puudutavad romasid käsitlevate riiklike integratsioonistrateegiate ELi raamistikku aastani 2020, milles kutsutakse liikmesriike üles, süvalaiendamise põhimõtet järgides, käsitlema romade sotsiaalset ja majanduslikku tõrjutust neljas võtmetähtsusega valdkonnas – haridus, tööhõive, tervishoid ja eluase, ning samuti tagades, et romasid ei diskrimineerita, vaid nende põhiõigusi tunnustatakse võrdselt teiste kodanikega, ning võtma meetmeid, et kõrvaldada eksisteeriv segregatsioon, eelkõige hariduse ja eluaseme valdkonnas.*

¹ ELT C 258, 2.9.2011, lk 6.

(5b) *Rassism, ksenofoobia, homofobia ja muud sallimatuse vormid rikuvad otseselt vabaduse, demokraatia, inimõiguste ja põhivabaduste austamise ning õigusriigi põhimõtteid, millele liit on rajatud ja mis on ühised kõikidele liikmesriikidele. Võitlus nende diskrimineerimisnähtuste vastu on seetõttu pidev eesmärk, mis nõuab kooskõlastatud tegevust, sealhulgas rahaliste vahendite eraldamise kaudu. Need nähtused hõlmavad muu hulgas avalikku vägivalla või viha õhutamist isikute rühma või sellise rühma liikme vastu, ning muid kuritegusid, mis on toime pandud rassistlikel, ksenofoobsetel või homofobsetel kaalutlustel. Selles kontekstis tuleks pühendada erilist tähelepanu vägivalla, viha, segregatsiooni ja stigmatiseerimise kõigi vormide ennetamisele ja nende vastu võitlemisele ning kiusamise, ahistamise ja sallimatu kohtlemise vastu võitlemisele, näiteks riigiasutustes, politseis, kohtusüsteemis, koolis ja töökohtadel.*

- (5c) *Meeste ja naiste võrdõiguslikkus on üks liidu põhiväärtusi. Naiste ja meeste ebavõrdne kohtlemine rikub põhiõigusi. Lisaks aitab meeste ja naiste võrdõiguslikkuse edendamine kaasa ka Euroopa 2020. aasta strateegia eesmärkide saavutamisele. Meeste ja naiste võrdõiguslikkuse edendamist käsitlevat eesmärki tuleks rakendada sellisel viisil, et suurendada vastastikku samade eesmärkide saavutamiseks võetud liidu või liikmesriikide meetmete, eelkõige Euroopa soolise võrdõiguslikkuse pakti (2011–2020) mõju.*
- (5d) *Kooskõlas Euroopa Liidu Kohtu praktikaga hõlmab soo alusel toimuv diskrimineerimine soovahetusest tulenevat diskrimineerimist. Käesoleva programmi rakendamisel tuleks seoses täiendavate sooga seotud aspektidega, sealhulgas sooidentiteediga, pöörata tähelepanu ka liidu õigusaktide ja Euroopa Liidu Kohtu praktika arengutele.*

(5e) *Õigus väarikale kohtlemisele nii töökohal kui ühiskonnas üldiselt väljendab liidu põhiväärtusi ning on vaja kooskõlastatud tegutsemist, et võimaldada suunatud meetmeid tööturu osas. Seetõttu peaksid meetmed soolise võrdõiguslikkuse ja mittediskrimineerimise vallas hõlmama meeste ja naiste vahelise võrdõiguslikkuse edendamist ja diskrimineerimise vastu võitlemist töökohal ja tööturul.*

■ (7) *Igasugune laste, noorte, naiste ning teiste riskirühmade vastu suunatud vägivald tähendab põhiõiguste rikkumist ning tõsist tervisehäirete ohtu. Sellist vägivalda esineb kogu liidus ning sellel on tõsised tagajärjed ohvrite füüsilisele ja psühholoogilisele tervisele ning ühiskonnale tervikuna. Sellega tegelemiseks ja ohvrite kaitsmiseks on vaja tugevat poliitilist tahet ja kooskõlastatud tegevust, mis tugineb Daphne programmide meetoditel ja tulemustel¹. Meetmete võtmine naistevastase vägivallaga võitlemiseks aitab edendada naiste ja meeste võrdõiguslikkust. Kuna Daphne rahastamine on alates selle algusest 1997. aastal olnud tõeliselt edukas, olles populaarne nii sidusrühmade hulgas (avaliku sektori asutused ja akadeemilised institutsioonid ja valitsusvälised organisatsioonid) ning rahastatud projektide tõhususe seisukohalt, on oluline, et programmi rakendamisel säilitatakse nimi "Daphne" seoses erieesmärgi osaga, mis on suunatud konkreetselt laste, noorte ja naiste vastu suunatud vägivallaga võitlemisele, et hoida Daphne programmide mainet võimalikult kõrgena.*

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus nr 293/2000/EÜ, 24. jaanuar 2000, millega võetakse vastu ühenduse tegevusprogramm (programm «Daphne») (aastateks 2000–2003), mis käsitleb laste, noorte ja naiste vastase vägivalla vastu võitlemist (EÜT L 34, 9.2.2000, lk 1). Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus nr 803/2004/EÜ, 21. aprill 2004, millega võetakse vastu ühenduse tegevusprogramm (aastateks 2004–2008), mis käsitleb laste, noorte ja naiste vastase vägivalla vastu võitlemist ning ohvrite ja riskirühmade kaitsmist (programm «Daphne II») (ELT L 143, 30.4.2004, lk 1). Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. juuni 2007. aasta otsus nr 779/2007/EÜ, millega luuakse ajavahemikuks 2007–2013 üldprogrammi „Põhiõigused ja õigusasjad” raames eriprogramm laste, noorte ja naiste vastu suunatud vägivalla ennetamiseks ja selle vastu võitlemiseks ning ohvrite ja riskirühmade kaitsmiseks (Daphne III programm) (ELT L 173, 3.7.2007, lk 19).

(7a) *ELi lepingu artikli 3 lõikega 3 nõutakse, et liit edendaks lapse õiguste kaitset, võideldes samal ajal diskrimineerimise vastu. Lapsed on haavatavad, eelkõige vaesuse, sotsiaalse tõrjutuse ja puude tõttu või muus neid ohustavas eriolukorras, nagu näiteks nende tähelepanuta jätmise, röövimise või kadumise korral. Tuleb võtta meetmeid, et edendada lapse õigusi ning toetada laste kaitsmist kahjuliku mõju ja vägivalda eest, mis ohustavad nende füüsilist või vaimset tervist ja rikuvad nende õigust arengule, kaitsele ja väärrikusele.*

█

(9) Pideva tehnoloogilise arengu ja üleilmastumise olukorras tuleks jätkuvalt tõhusalt kaitsta isikuandmeid. Liidu andmekaitse õigusraamistikku tuleks kohaldada tõhusalt ja ühtselt kogu █ liidus. Selle saavutamiseks peaks liit suutma toetada liikmesriikide püüdlusi rakendada seda õigusraamistikku, *pöörates erilist tähelepanu sellele, et üksikisikud saavad oma õigusi tõhusalt kasutada.*

(9a) Kodanikud peaksid olema teadlikumad oma liidu kodakondsusest tulenevatest õigustest, nimelt oma vaba liikumise ja liidus elukoha valimise õigusest, õigusest hääletada ja kandideerida Euroopa Parlamendi valimistel ja elukohajärgse liikmesriigi kohaliku omavalitsuse valimistel selle riigi kodanikega võrdsel tingimustel ning õigusest pöörduda petitsiooni ja kodanikualgatuse ettepanekutega Euroopa Parlamendi poole igas aluslepingu keeles ning õigust esitada Euroopa Ombudsmanile kaebus haldusomavoli juhtumite kohta, ja nad peaksid saama neid õigusi kasutada. Kodanike julgustamine demokraatias liidu tasandil aktiivsemalt osalema tugevdab Euroopa kodanikuühiskonda ja edendab Euroopa identiteedi arendamist. Kodanikud peaksid saama hõlpsasti elada, reisida, õppida, töötada ja teha vabatahtliku tööd teises liikmesriigis ning neil peaks olema võimalik eeldada, et neil on võrdsed võimalused kasutada, panna maksma ja kaitsta oma õigusi ilma igasuguse diskrimineerimiseta, olenemata sellest, kus nad Euroopa Liidus asuvad.

- (9b) *Üksikisikutel tarbijana ja ettevõtjana peaks olema võimalik kasutada oma liidu õigusaktidest tulenevaid õigusi piiriüleises kontekstis.*
- (10) *ELi toimimise lepingu* artiklite 8 ja 10 kohaselt peaks programmi *kõik meetmed* toetama *soolise aspekti arvestamist* ning *diskrimineerimisvastaseid* eesmärke **█** .
Korrapäraselt tuleks kontrollida ja hinnata seda, kuidas programmi meetmete raames käsitletakse soolise võrdõiguslikkuse ja diskrimineerimisvastase võitluse küsimusi.
- (11) Kogemused meetmetega liidu tasandil on näidanud, et *programmi* eesmärkide saavutamine praktikas nõuab mitmesuguseid vahendeid, sealhulgas *õigusakte*, poliitikaalgatusi ja rahalisi vahendeid. Rahastamine on oluline ning aitab täiendada seadusandlikke meetmeid.

- (11a) *Lisaks sellele, et programmi alusel rahastatud meetmed on toonud toetusesaajatele reaalselt kasu, annavad need meetmed ka tõendusmaterjali, millele saab tugineda tõhustatud poliitika kujundamisel riiklikul ja liidu tasandil. Näiteks on Daphne programmid võimaldanud kõigi osalevate sidusrühmade vahel teadmiste ja heade tavade ülekandmist, sealhulgas liikmesriikide puhul seoses laste, noorte ja naiste vastu suunatud vägivalla ennetamise ja selle vastu võitlemisega.*
- (11b) (Komisjoni 29. juuni 2011. aasta teatise pealkirjaga „Euroopa 2020. aasta strateegia aluseks olev eelarve” rõhutatakse vajadust liidu rahastamise ratsionaliseerimise ja lihtsustamise järele. Rahastamise mõistliku lihtsustamise ja tõhusa juhtimise saab tagada programmide arvu *vähendamise* ning rahastamiseskirjade ja menetluste ratsionaliseerimise, lihtsustamise ja ühtlustamise *kaudu*.)

- (12) Lihtsustamise, rahastamise tõhusa juhtimise ja *sellele lihtsama juurdepääsu tagamise vajadusele vastamiseks tuleks käesoleva programmiga jätkata* ja arendada edasi tegevusi, mida on varem ellu viidud Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsuse nr 1672/2006/EÜ¹ 4. osa (mittediskrimineerimine ja mitmekesisus) ja 5. osa (sooline võrdõiguslikkus) alusel, Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsusega 2007/252/EÜ² kehtestatud programmi "Põhiõigused ja kodakondsus" alusel ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsusega nr 779/2007/EÜ³ kehtestatud programmi „Daphne III” alusel. *Nende programmide vahehindamised hõlmavad soovitusi, mille eesmärk on parandada nimetatud programmide rakendamist. Nende vahehindamiste tulemusi ning vastavate järeelhindamiste tulemusi on vaja käesoleva programmi rakendamisel arvesse võtta.*
- (12a) *Rahaliste vahendite optimaalse kasutamise tagamine ja kulude tõhususe parandamine peaksid olema programmi eesmärkide saavutamise juhtpõhimõtted. Õiguste Euroopa loomiseks suunatud jõupinguste toetamiseks tuleks tagada asjakohane rahastamine. Oluline on tagada programmi võimalikult tulemuslik ja kasutajasõbralik rakendamine, tagades samal ajal õiguskindluse ja juurdepääsu kõigile osalejatele. Kõigile võimalikele toetusesaajatele rahastamisele juurdepääsu hõlbustamiseks tuleks lihtsustada ka taotlusmenetlust ja finantsjuhtimise nõudeid ning kõrvaldada halduskoormus.*

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. oktoobri 2006. aasta otsus nr 1672/2006/EÜ, millega kehtestatakse ühenduse tööhõive ja sotsiaalse solidaarsuse programm "Progress" (ELT L 315, 15.11.2006, lk 1).

² Nõukogu 19. aprilli 2007. aasta otsus 2007/252/EÜ, millega kehtestatakse ajavahemikuks 2007-2013 *üldprogrammi* „Põhiõigused ja õigusasjad” (ELT L 110, 27.4.2007, lk 33), ja parandus, ELT L 141, 2.6.2007.

³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. juuni 2007. aasta otsus 779/2007/EÜ, millega luuakse ajavahemikuks 2007-2013 *üldprogrammi* „Põhiõigused ja õigusasjad” (ELT L 173, 3.7.2007, lk 19).

- (13) Komisjoni **19. oktoobri 2010. aasta teatise** pealkirjaga „ELi eelarve läbivaatamine” ja komisjoni **29. juuni 2011. aasta teatise** pealkirjaga „Euroopa 2020. aasta strateegia aluseks olev eelarve” rõhutatakse seda, kui oluline on keskenduda rahastamisel tegevusele, millel on selge Euroopa lisaväärtus, s.t mille puhul liidu sekkumine võib luua lisaväärtust võrreldes üksikute liikmesriikide tegevusega. Selle määrusega hõlmatud meetmed peaksid aitama arendada vastastikust usaldust liikmesriikide vahel, suurendada piiriülest koostööd ja võrgustikke ning saavutada liidu õiguse õige, sidusa ja järjepideva kohaldamise. Rahastamine peaks aitama ka kõikidel asjaomastel isikutel saada tõhusaid ja paremaid teadmisi liidu õigusest ja poliitikast ning tagama nõuetekohase analüütilise aluse liidu **õiguse** ja poliitika toetamiseks ja arendamiseks, **aidates nii kaasa nende nõuetekohasele rakendamisele ja rakendamise tagamisele**. Liidu sekkumine võimaldab neid toiminguid ellu viia järjepidevalt kogu liidus ning tekitab mastaabisäästu. Lisaks suudab liit liikmesriikidest paremini lahendada piiriüleseid olukordi ning pakkuda vastastikuse õppe Euroopa platvormi.

- (13a) *Programmi alusel rahastatavate meetmete valimisel peaks komisjon hindama ettepanekuid varem kindlaks määratud kriteeriumide põhjal. Nimetatud kriteeriumid peaksid sisaldama kavandatud meetmete Euroopa lisaväärtuse hindamist. Ka riiklike projektide ja väikese mahuga projektide puhul saab näidata Euroopa lisaväärtuse olemasolu.*
- (13b) *Asutusi ja üksusi, kes tegutsevad Euroopa üldistes huvides programmiga hõlmatud valdkondades, tuleks käsitada oluliste osalejatena, kui nad on tõendanud või eeldatavasti tõendavad, et neil on arvestatav mõju nimetatud eesmärkide saavutamisele, ning neile tuleks eraldada rahalisi vahendeid kooskõlas menetluste ja kriteeriumidega, mis on ette nähtud vastavalt käesolevale määrusele komisjoni poolt vastu võetud iga-aastastes tööprogrammides. Sotsiaalse väärtusega ühtlustatud teenuseid tuleks tõlgendada komisjoni otsuse 116/2007/EÜ¹ artikli 2 tähenduses.*
- (13c) *Programmile juurdepääsu omavad asutused ja üksused peaksid hõlmama riiklikke, piirkondlikke ja kohalikke ametiasutusi.*

¹ *Komisjoni 15. veebruari 2007. aasta otsus 116/2007/EÜ, millega reserveeritakse riigisisene numeratsiooniala algusega “116” sotsiaalse väärtusega ühtlustatud teenuste ühtlustatud numbritele (ELT L 49, 17.2.2007, lk 30).*

(15) Käesoleva määrusega sätestatakse kogu programmi kestuseks rahastamispakett, mis on Euroopa Parlamendile ja nõukogule iga-aastase eelarvemenetluse käigus peamiseks juhiseks Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni ...2013. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppe (eelarvedistsipliini, eelarvealase koostöö ning usaldusväärse finantsjuhtimise kohta)^{1*} punkti 17 tähenduses.

(15a) Tagamaks, et programm on piisavalt paindlik, et reageerida kogu oma kestuse jooksul muutuvatele vajadustele ja asjaomastele poliitilistele prioriteetidele, tuleks komisjonile anda ELi toimimise lepingu artikli 290 kohaselt õigus võtta vastu delegeeritud akte seoses käesoleva määruse lisas igale erieesmärkide rühmale määratud protsendimäära muutmisega, mis ületab neid protsendimäärasid enam kui 5 protsendipunkti võrra. Selliste delegeeritud aktide vajaduse üle otsustamisel tuleks protsendimäärasid arvutada programmi rahastamispaketi alusel kogu programmi kestuse ajaks ning mitte iga-aastaste eraldiste alusel. On eriti oluline, et komisjon viiks oma ettevalmistava töö käigus läbi asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil. Komisjon peaks delegeeritud õigusaktide ettevalmistamise ja koostamise ajal tagama asjakohaste dokumentide sama- ja õigeaegse ning asjakohase edastamise Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

¹ ELT C ...

* Väljaannete talitus : palun sisestage dokumendis ST 11838/13 sisalduva institutsioonidevahelise kokkuleppe kuupäev ja avaldamisviide.

- (16) Käesolevat määrust tuleks rakendada täielikult kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu *määrusega (EL, Euratom) nr 966/2012*¹ ("*finantsmäärus*"). *Eelkõige seoses toetusesaajate poolt makstud käibemaksu rahastamiskõlblikkuse tingimustega ei peaks käibemaksu rahastamiskõlblikkus sõltuma toetusesaaja õiguslikust seisundist selliste tegevuste puhul, mida eraõiguslikud või avalik-õiguslikud asutused või üksused saavad viia ellu samade õiguslike tingimuste alusel. Arvestades käesoleva määrusega hõlmatud eesmärkide ja tegevuste spetsiifilist laadi, tuleks projektikonkurssides täpsustada, et tegevuste puhul, mida saavad ellu viia nii eraõiguslikud kui avalikud-õiguslikud asutused või üksused, peaks avalike-õiguslike asutuste makstav käibemaks, mida ei saa maha arvata, olema rahastamiskõlblik, kui see on makstud selliste meetmete rakendamiseks, mida ei saa käsitada avaliku võimu teostamisena, näiteks koolitustegevus või teadlikkuse tõstmine. Käesolevas määruses tuleks samuti kasutada finantsmäärusega* kehtestatud lihtsustamisvahendeid. Peale selle peaks toetatavate meetmete kindlakstegemise kriteeriumide eesmärk olema eraldada olemasolevad rahalised vahendid meetmetele, mis tekitavad suurimat mõju seoses taotletava poliitikaeesmärgiga.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta määrus (EL, Euratom) nr 966/2012, mis käsitleb *Euroopa Liidu üldeelarve* suhtes kohaldatavaid finantseeskirju (ELT L 298, 26.10.2012, lk 1).

(17) Selleks et tagada käesoleva määruse rakendamiseks ühetaolised tingimused, tuleks komisjonile anda rakendamisvolitused seoses iga-aastaste tööprogrammide vastuvõtmisega. Nende volituste rakendamisel tuleks toimida kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 182/2011¹.

(17a) Vastavalt käesolevale määrusele komisjoni poolt vastu võetud iga-aastastes tööprogrammides tuleks tagada sobiv vahendite jaotamine toetuste ja riigihankelepingute vahel. Programm peaks eelkõige eraldama vahendeid toetustele, säilitades samal ajal piisava rahastamise riigihankelepingute jaoks. Iga-aastastest kulutustest peaks toetusteks kasutatav miinimummäär olema kindlaks määratud iga-aastastes tööprogrammides ja see ei tohiks olla alla 65%. Projektide planeerimise ja kaasrahastamise hõlbustamiseks sidusrühmadele peaks komisjon kehtestama selge ajakava projektikonkurssidele, projektide väljavalimisele ja toetuste andmise otsuste tegemisele.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide ellu viidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisvolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

- (18) **Liidu üldeelarve** vahendite tõhusa eraldamise tagamiseks tuleks käesoleva programmi puhul püüelda järjepidevuse, vastastikuse täiendavuse ja koostoime poole selliste rahastamisprogrammidega, millega toetatakse teineteisega tihedalt seotud poliitikavaldkondi, eriti Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr .../2013^{1*} kehtestatud õigus**programmi**, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr .../2013^{2**} kehtestatud programmi „Kodanike Euroopa”, Euroopa Parlamendi ja nõukogu **määrusega (EL) nr .../2013^{3***} loodud Euroopa Liidu tööhõive ja sotsiaalse innovatsiooni programmi ning muude** tööhõive ja sotsiaalküsimuste, siseküsimuste, tervise ja tarbijakaitse, hariduse, koolituse, noorte ja spordi, infoühiskonna ning laienemise valdkonna programmidega, eelkõige ühinemiseelse abi rahastamisvahendi, mis on kehtestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr .../2013^{4****} ja ühise strateegilise raamistiku fondidega, mis on kehtestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr .../2013^{5*****}.

¹ ELT L ...

* Väljaannete talitus: palun lisada teksti dokumendis PE-CONS 90/13 sisalduva määruse number ning joonealusesse märkusesse selle täielik pealkiri ja avaldamisviide.

² ELT L ...

** Väljaannete talitus: palun lisada teksti dokumendis PE-CONS .../13 sisalduva määruse number ning joonealusesse märkusesse selle täielik pealkiri ja avaldamisviide.

³ ELT L ...

*** Väljaannete talitus: palun lisada teksti dokumendis PE-CONS 80/13 sisalduva määruse number ning joonealusesse märkusesse selle täielik pealkiri ja avaldamisviide.

⁴ ELT L ...

**** Väljaannete talitus: palun lisada teksti dokumendis PE-CONS .../13 sisalduva määruse number ning joonealusesse märkusesse selle täielik pealkiri ja avaldamisviide.

⁵ ELT L ...

***** Väljaannete talitus: palun lisada teksti dokumendis PE-CONS .../13 sisalduva määruse number ning joonealusesse märkusesse selle täielik pealkiri ja avaldamisviide.

- (18a) *Komisjon peaks tagama üldise sidususe, vastastikuse täiendavuse ja sünergia liidu organite, ametite ja asutuste, nagu Euroopa Soolise Võrdõiguslikkuse Instituudi ja Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti tööga, ja tegema kokkuvõtte teiste riiklike ja rahvusvaheliste osalejate tööst, kes tegutsevad programmi eesmärkidega hõlmatud valdkondades.*
- (19) Liidu finantshuve tuleks kogu kulutsükli vältel kaitsta proportsionaalsete meetmete kaudu, mis hõlmavad rikkumiste ärahoidmist, avastamist ja uurimist, samuti kadumaläinud, alusetult väljamakstud või ebaõigesti kasutatud vahendite tagasinõudmist ning vajaduse korral **haldus- ja rahaliste** karistuste määramist **kooskõlas finantsmäärusega**.
- (20) *Usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõtte rakendamiseks tuleks käesolevas määruses ette näha asjakohased vahendid selle tulemuste hindamiseks. Seepärast tuleks selles kindlaks määrata üld- ja erieesmärgid. Nende erieesmärkide saavutamise mõõtmiseks tuleks kehtestada mitu konkreetset ja mõõdetavat näitajat, mis peaksid jääma kehtima kogu programmi kestuse ajaks. Komisjon peaks esitama kord aastas Euroopa Parlamendile ja nõukogule seirearuande, mis peaks tuginema muu hulgas käesolevas määruses sätestatud näitajatel ning peaks andma teavet olemasolevate vahendite kasutamise kohta.*

- (20a) *Komisjon peaks programmi rakendamisel võtma arvesse õiglase geograafilise jaotumise eesmärki ning pakkuma abi neile liikmesriikidele, kus rahastatud meetmete arv on suhteliselt väike. Komisjon peaks programmi rakendamisel võtma samuti arvesse, kas vastavalt rahvusvaheliselt tunnustatud näitajatele/järelevalveorganitele on mõnes liikmesriigis vaja programmi eesmärkide tõhusaks saavutamiseks meetmeid võtta, ning toetama nendes valdkondades liikmesriikide või kodanikuühiskonna meetmeid.*
- (20b) *Kooskõlas komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 1268/2012¹ ("kohaldamise eeskirjad") artikli 180 lõike 1 punktiga l tuleks toetuslepingus sätestada liidu antava rahalise toetuse nähtavust reguleerivad sätted, välja arvatud nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel, mil see ei ole võimalik või asjakohane.*

¹ *Komisjoni 29. oktoobri 2012. aasta delegeeritud määrus (EL) nr 1268/12, mis käsitleb Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 (mis käsitleb Euroopa Liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantseeskirju) kohaldamise eeskirju (ELT L 362, 31.12.2012).*

- (20c) *Kooskõlas finantsmääruse artikli 35 lõigetega 2 ja 3 ning selle kohaldamise eeskirjade artikliga 21 peaks komisjon asjakohasel viisil ja õigel ajal tegema kättesaadavaks teabe vahendite saajate ja liidu üldeelarvest rahastatud meetmete laadi ja eesmärgi kohta. Nimetatud teave tehakse kättesaadavaks arvestades nõuetekohaselt konfidentsiaalsust ja turvalisust ning eelkõige isikuandmete kaitset.*
- (21) Kuna käesoleva määruse eesmärki, nimelt aidata arendada edasi piirkonda, kus *edendatakse*, kaitstakse ja *rakendatakse tõhusalt võrdõiguslikkust ja* isikute õigusi, nagu on sätestatud *ELi lepingus, ELi toimimise lepingus, hartas ja rahvusvahelistes inimõiguste konventsioonides, millega liit on ühinenud*, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada, küll aga saab seda paremini saavutada liidu tasandil, võib liit kehtestada meetmed kooskõlas subsidiaarsuse põhimõttega, nagu on sätestatud *ELi lepingu* artiklis 5. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale,

(21a) *Selleks et tagada* eelnevalt otsuse nr 1672/2006/EÜ 4. ja 5. osa, otsuse 2007/252/EÜ ja otsuse nr 779/2007/EÜ, alusel läbi viidud tegevuste rahastamise järjepidevus, peaks käesolev määrus jõustuma järgmisel päeval pärast selle avaldamist,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Programmi loomine ja kestus

1. Käesoleva määrusega luuakse ■ õiguste, *võrdõiguslikkuse* ja kodakondsuse *programm* („programm”).
2. Programm hõlmab ajavahemikku 1. jaanuarist 2014 kuni 31. detsembrini 2020.

Artikkel 2

Euroopa lisaväärtus

1. Programmiga rahastatakse meetmeid, millel on Euroopa lisaväärtus. Seepärast tagab komisjon, et rahastamiseks valitud meetmete eesmärk on pakkuda Euroopa lisaväärtusega tulemusi ■ .
2. *Meetmete, sealhulgas väikese mahuga ja siseriiklike meetmete Euroopa lisaväärtust hinnatakse selliste kriteeriumide alusel nagu nende panus liidu õiguse ühetaolisse ja järjepidevasse rakendamisse ning üldsuse teadlikkuse laiendamisse sellest tulenevate õiguste kohta, nende potentsiaal arendada liikmesriikidevahelist vastastikust usaldust ja parandada piiriülest koostööd, nende riikidevaheline mõju, nende panus parimate tavade väljaarendamisse ja levitamisse või nende potentsiaal luua praktilisi vahendeid ja lahendusi piiriüleste või liiduüleste probleemidega tegelemiseks.*

Artikkel 3
Üldeesmärk

Programmi üldine eesmärk on aidata *kooskõlas artikliga 4 edasi arendada* piirkonda, kus *edendatakse*, kaitstakse ja *rakendatakse tõhusalt võrdõiguslikkust ja* isikute õigusi, nagu on sätestatud *ELi lepingus, ELi toimimise lepingus, hartas ja rahvusvahelistes inimõiguste konventsioonides, millega liit on ühinenud.*

Artikkel 4
Erieesmärgid

1. Artiklis 3 sätestatud üldeesmärkide saavutamiseks on programmil järgmised erieesmärgid:

I

- b) edendada võitlust soo, rassilise või etnilise päritolu, usutunnistuse või veendumuste, puuete, vanuse või seksuaalse sättumuse alusel toimuva diskrimineerimisega *ning austada mittediskrimineerimise põhimõtet harta artiklis 21 sätestatud alustel;*
- ba) *hoida ära rassismi, ksenofoobiat, homofoobiat ja muid sallimatuse vorme ning võidelda nende vastu;*
- bb) *edendada ja kaitsta puudega inimeste õigusi;*
- bc) *edendada meeste ja naiste võrdõiguslikkust ja soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamist;*

bd) hoida ära laste, noorte ja naiste vastu ning kõigi muude riskirühmade, eriti lähisuhete vägivalda riskirühmade vastu suunatud vägivalda ning selle vastu võidelda ja kaitsta sellise vägivalda ohvreid.

c) edendada ja kaitsta laste õigusi;

d) aidata tagada kõrgetasemeline eraelu puutumatus ja isikuandmete kaitse;

da) edendada ja tugevdada liidu kodakondsusest tulenevaid õigusi;

|

db) võimaldada üksikisikutel tarbija või ettevõtjana siseturul oma liidu õigusaktidest tulenevaid õigusi kasutada, võttes arvesse tarbijakaitseprogrammi alusel rahastatavaid projekte.

|

1a. Programmile eriomaseid eesmärke püütakse saavutada järgmiste meetmete abil, milleks on eelkõige:

- a) teadlikkuse ja teadmiste edendamine liidu õiguse ja poliitika ning liidu alusväärtusteks olevate väärtuste ja põhimõtete valdkonnas;*
- b) liidu õigusaktide ja poliitikate tõhusa, ulatusliku ja järjepideva rakendamise ja kohaldamise toetamine liikmesriikides ning nende jälgimine ja hindamine;*
- c) piiriülese koostöö edendamine, teadmiste vahetamise ja vastastikuse usalduse tugevdamine kõikide sidusrühmade seas;*
- d) teadmiste ja arusaamise suurendamine võimalikest tõketest, mis mõjutavad ELi lepingu, ELi toimimise lepingu, harta ja rahvusvaheliste konventsioonidega, millega liit on ühinenud, ning liidu teiseste õigusnormidega tagatud õiguste ja põhimõtete kasutamist.*

I

Artikkel 5
Meetmete *liigid*

█

2. Programmi raames rahastatakse muu hulgas järgmist liiki meetmeid:
- a) **analüüsitegevus**, nt andmete ja statistika kogumine; ühtsete meetodikate ning vajaduse korral näitajate või võrdlusnäitajate väljatöötamine; uuringud, teadusuuringud, analüüsid ja küsitlused; hindamised █ ; suuniste, aruannete ja õppematerjalide väljatöötamine ja avaldamine █ ; õpitoad, seminarid, ekspertide kohtumised **ja** konverentsid;
 - b) **koolitustegevus**, näiteks töötajate vahetus, õpikojad, seminarid, koolitajate väljaõpe, internetipõhiste või muude koolitusmoodulite arendamine;

- c) *vastastikune* õpe, koostöö, teadlikkuse suurendamine ja teabe levitamine, nt heade tavade, uuenduslike käsituste ja kogemuste kindlakstegemine ja vahetus; vastastikuse hindamise ja õppe korraldamine; konverentside, seminaride, *meedia-, sealhulgas sidusmeediakampaaniate* ja ■ teabekampaaniate (...) korraldamine, sealhulgas *institutsioonide* teavitustegevus liidu poliitilistest prioriteetidest, *kui need on seotud programmi eesmärkidega*; materjalide koostamine ja avaldamine *programmi* ja selle tulemuste kohta teabe levitamiseks; ■ süsteemide ja töövahendite väljatöötamine, käitamine ja hooldus, kasutades info- ja kommunikatsioonitehnoloogiat;
- d) *toetus põhiliste osalejate, kelle tegevus aitab kaasa programmi eesmärkide rakendamisele, nagu näiteks valitsusväliste organisatsioonide toetamine Euroopa lisaväärtusega meetmete rakendamisel, Euroopa tasandi põhiliste osalejate, Euroopa tasandi võrgustike ja sotsiaalse väärtusega ühtlustatud teenuste toetamine*; liikmesriikide toetamine liidu õiguse ja poliitika rakendamisel; ■ ning erialaasutuste ja -üksuste ning riiklike, piirkondlike ja kohalike ametiasutuste ning valitsusväliste organisatsioonide võrgustiku *tegevuse toetamine Euroopa tasandil, sealhulgas toetuste ja tegevustoetuse näol.*

2a. Kaasava perspektiivi tagamiseks innustavad toetusesaajad asjaomaseid sihtrühmi osalema programmi kaudu rahastatud tegevustes.

Artikkel 6

Osalemine

1. Juurdepääs programmile on avatud kõikidele ■ asutustele ja üksustele, kes on asutatud:
 - a) liikmesriigis;
 - b) Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsiooni (EFTA) riigis, kes on **Euroopa Majanduspiirkonna** lepingu kohaselt **selle** lepingu osalised;
 - c) kandidaatriigis, potentsiaalses **kandidaatriigis** ning liiduga ühinevas riigis vastavates raamlepingutes või assotsieerimisnõukogu otsustes või sarnastes lepingutes sätestatud nende riikide liidu programmides osalemist käsitlevate üldpõhimõtete ja -tingimuste kohaselt.

1a. Tulusaamisele orienteeritud asutustel ja üksustel on juurdepääs programmile üksnes koos mittetulundusühingute või riiklike organisatsioonidega.

2. Organid ja üksused, kes on asutatud *muudes kui lõike 1 punktide b ja c kohaselt programmis osalevates kolmandates riikides, eelkõige* sellistes riikides, kus kohaldatakse Euroopa naabruspoliitikat, võivad programmi tegevuses osaleda *omakulul*, kui see teenib programmi eesmärki.
3. Komisjon võib teha koostööd *rahvusvaheliste organisatsioonidega asjakohastes iga-aastastes tööprogrammides sätestatud tingimustel. Programmis saavad osaleda sellega hõlmatud valdkondades tegutsevad rahvusvahelised organisatsioonid kooskõlas finantsmääruse ja asjakohaste iga-aastaste tööprogrammidega.*

Artikkel 7

Eelarve

1. Programmi rakendamise rahastamispakett aastatel 2014-2020 on **[439 473]** miljonit eurot.

2. Programmi rahalistest vahenditest võib katta ka kulud, mis on seotud ettevalmistavate, järelevalve-, kontrolli-, auditi- ja hindamistoimingutega, mida on vaja programmi juhtimiseks ja selle eesmärkide saavutamise *hindamiseks*. **Rahalistest vahenditest võib katta kulusid**, mis on seotud *vajalike* uuringute, ekspertidega kohtumiste ja teabe- ja kommunikatsioonimeetmetega, sealhulgas *institutsioonide* teavitustegevus Euroopa Liidu poliitilistest prioriteetidest, kuivõrd need on seotud käesoleva määruse üldeesmärkidega, ning IT-võrgustikega seotud kulud, kui võrgustikud keskenduvad teabe töötlemisele ja vahetamisele, ning muud tehnilise ja haldusabi kulud, *mis on vajalikud* seoses komisjoni poolse programmi juhtimisega.
3. Euroopa Parlament ja nõukogu kinnitavad ettenähtud iga-aastased assigneeringud nõukogu määrusega (EL, Euratom) nr ../2013^{1*} kehtestatud mitmeaastases finantsraamistikus sätestatud piires.
- 3a. Programmi rahastamispaketi raames eraldatakse summad igale erieesmärkide rühmale vastavalt lisas esitatud protsendimääradele.**

¹ Nõukogu määrus (EL, Euratom) nr ../2013, millega sätestatakse mitmeaastane finantsraamistik aastateks 2014-2020 (ELT L ...).

* Väljaannete talitus: *palun lisada artiklisse ja joonealusesse märkusesse dokumendis st11791/13 sisalduva määruse number, vastuvõtmise kuupäev ja avaldamisviide.*

- 3b.** *Komisjon ei tohi rahastamispaketi raames eraldatud protsendimäärast kõrvale kalduda enam kui 5 protsendipunkti võrra iga erieesmärkide rühma puhul. Juhul kui selle piirmäära ületamine peaks osutama vajalikuks, on komisjonil õigus võtta artikli 7a kohaselt vastu delegeeritud õigusakte, et muuta iga lisas toodud arvnäitajat rohkem kui 5 ja kuni 10 protsendipunkti võrra.*

Artikkel 7a

Delegeeritud volituste rakendamine

- 1.** *Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.*
- 2.** *Artikli 7 lõikes 3b osutatud volitused võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile kogu programmi kestuse ajaks.*
- 3.** *Euroopa Parlament või nõukogu võib artikli 7 lõikes 3b osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist Euroopa Liidu Teatajas või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.*
- 4.** *Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.*

5. *Artikli 7 lõike 3b alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusaktist teatavakstegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväiteid või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväiteid. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.*

Artikkel 8

Rakendusmeetmed

1. Komisjon rakendab programmi kooskõlas *finantsmäärusega*.
2. Programmi rakendamiseks võtab komisjon vastu aastased tööprogrammid rakendusaktide kujul. Need rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 9 lõikes 2 osutatud *kontrollimenetlusega*.
3. Iga iga-aastase tööprogrammiga *rakendatakse programmi eesmärgid, määrates kindlaks järgmise:*
 - a) *võetavad meetmed kooskõlas artiklis 3 ja artikli 4 lõikes 1 sätestatud üldiste ja erieesmärkidega, sh rahaliste vahendite suunav jaotus;*

- b) *põhilised rahastamiskõlblikkuse valiku- ja hindamiskriteeriumid nende projektide väljavalimiseks, millele antakse rahalist toetust kooskõlas finantsmääruse artikliga 84 ja selle rakenduseeskirjade artikliga 94.*
- c) *Iga-aastaste toetusteks kasutatavate kulude minimaalne protsendimäär.*

3a. Tagatakse asjakohane ja õiglane rahalise toetuse jaotamine artikli 4 lõikes 1 osutatud erieesmärkidega hõlmatud eri valdkondade vahel, võttes arvesse eelmiste, artiklis 13 osutatud otsustega kehtestatud ajavahemiku 2007-2013 programmide alusel juba eraldatud rahastamise taset. Otsuse tegemisel vahendite eraldamiseks nimetatud valdkondadele iga-aastastes tööprogrammides võtab komisjon arvesse vajadust säilitada piisavat rahastamise taset ja tagada meetmete järjepidevus ja rahastamise prognoositavus kõigi artikli 4 lõikes 1 sätestatud erieesmärkidega hõlmatud eri valdkondade jaoks.

3b. Projektikonkursid avaldatakse igal aastal.

Artikkel 9

Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab komitee. See komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.
2. Käesolevale lõikele viidates kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.

Artikkel 10

Vastastikune täiendavus

1. Komisjon tagab koostöös liikmesriikidega sidususe ja täiendavuse ning koostoime teiste liidu vahenditega, muu hulgas **õigusprogrammiga**, programmiga „Kodanike Euroopa”, **Euroopa Liidu tööhõive ja sotsiaalse innovatsiooni programmiga**, ning muude programmidega **■** tööhõive ja sotsiaalküsimuste, **siseküsimuste**, tervise ja tarbijakaitse, hariduse, koolituse, noorte ja spordi, infoühiskonna ning laienemise valdkonnas, eelkõige ühinemiseelse abi rahastamisvahendi ja ühise strateegilise raamistiku fondidega.
 - 1a. **Komisjon tagab ka üldise vastavuse, vastastikuse täiendavuse ja sünergia liidu organite ja asutuste tööga, kes tegutsevad programmi eesmärkidega hõlmatud valdkondades.**
2. **Programm** võib jagada ressursse muude ühenduse rahastamisvahenditega, eelkõige **õigusprogrammiga**, et viia ellu meetmeid, mis vastavad mõlema programmi eesmärkidele. Meedet, mida on rahastatud käesoleva programmi alusel, võidakse rahastada ka õigusprogrammist, eeldusel, et rahastamine ei kata samu kuluartikleid.

Artikkel 11

Liidu finantshuvide kaitse

1. Komisjon astub vajalikke samme tagamaks, et käesoleva *programmi* alusel rahastatavate meetmete rakendamisel kaitstakse liidu finantshuve pettuse, korrupsiooni ja muu ebaseadusliku tegevuse eest ennetustegevuse, tõhusa kontrolli ja alusetult väljamakstud summade sissenõudmisega ning vajaduse korral tõhusate, proportsionaalsete ja hoiatavate *haldus- ja rahaliste* karistustega.
2. Komisjonil või tema esindajatel ja kontrollikojal on õigus auditeerida nii dokumentide põhjal kui ka ■ kohapeal kõiki toetusesaajaid, töövõtjaid ja alltöövõtjaid, keda on rahastatud programmi alusel liidu vahenditest.

3. Euroopa *Pettustevastane Amet (OLAF)* võib teostada *juurdlust, sealhulgas* kohapealset kontrolli ja inspekteerimist, vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (*EL, Euratom*) nr 883/2013¹ ning nõukogu määruse (EURATOM, EÜ) nr 2185/96² materiaal- ja menetlusõiguse normidele, et teha kindlaks, kas toetuslepingu, toetuse andmise otsuse või *käesoleva programmi alusel* rahastatud lepinguga seoses on esinenud pettust, korruptsiooni või mis tahes muud liidu finantshuve kahjustavat ebaseaduslikku tegevust.
4. Ilma et see piiraks ■ lõigete 1, 2 ja 3 kohaldamist, *sisaldavad* kolmandate riikide ja rahvusvaheliste organisatsioonidega sõlmitud koostöölepingud ning käesoleva *programmi* rakendamisest tulenevad *lepingud*, toetuslepingud ja toetuse määramise otsused *sätteid*, millega antakse komisjonile, kontrollikojale ja OLAFile selgesõnaliselt *volitused* korraldada *oma pädevuse piires* nendes lõigetes osutatud auditeid ja *juurdlusti*.

¹ *Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. septembri 2013. aasta määrus (EL, Euratom) nr 883/2013, mis käsitleb Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) juurdlusti ning millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1073/1999 ja nõukogu määrus (Euratom) nr 1074/1999 (ELT L 248 18.9.2013, lk 1).*

² *Nõukogu 11. novembri 1996. aasta määrus (EURATOM, EÜ) nr 2185/96, mis käsitleb komisjoni tehtavat kohapealset kontrolli ja inspekteerimist, et kaitsta Euroopa ühenduste finantshuve pettuste ja igasuguse muu eeskirjade eiramiste eest (EÜT L 292, 15.11.1996, lk 2).*

Artikkel 12
Seire ja hindamine

1. Komisjon seirab programmi *iga-aastaselt*, et jälgida selle alusel ellu viidud meetmete rakendamist ning artiklis 4 osutatud erieesmärkide saavutamist. Seire käigus hinnatakse samuti, kuidas *programmi* meetmete raames on käsitletud soolise võrdõiguslikkuse, mittediskrimineerimise *ja lastekaitse* küsimusi.
2. Komisjon esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule:
 - a) *iga-aastase seirearuande artikli 12a lõikes 1a sätestatud näitajate ja olemasolevate vahendite kohta;*
 - a) vahehindamise aruande hiljemalt 30. juuniks 2018.;
 - b) järelhindamise aruande *31. detsembriks 2021.*

3. Vahehindamise ■ aruandes *hinnatakse* programmi eesmärkide saavutamist, vahendite kasutamise tõhusust ning programmi Euroopa lisaväärtust eesmärgiga määrata kindlaks, kas programmiga hõlmatud valdkondades tuleks rahastamist pikendada, muuta või see peatada pärast 2020. aastat. Peale selle uuritakse aruandes programmi mis tahes lihtsustamise võimalust, selle sisemist ja välist ühtsust ning kõikide eesmärkide ja meetmete jätkuvat asjakohasust. Selles võetakse arvesse artiklis 13 *osutatud otsustega kehtestatud eelmiste* programmide (2007-2013) järelhindamiste tulemusi.
4. Järelhindamise ■ aruandes *hinnatakse* programmi *pikaajalisi* mõjusid ning programmi mõju püsivust eesmärgiga aidata teha otsus järgmise programmi kohta.

Artikkel 12a

Näitajad

1. Kooskõlas artikliga 12 on käesoleva artikli lõikes 1a sätestatud näitajad aluseks seirele ja hindamisele, mis ulatuses on iga programmi artiklis 4 sätestatud konkreetne eesmärk artiklis 5 sätestatud meetmete kaudu saavutatud. Neid tuleb võrrelda eelnevalt määratletud lähtejoonega, mis kajastab olukorda enne eesmärkide elluviimist. Kui see on asjakohane, esitatakse näitajad muu hulgas soo, vanuse ja puude kaupa.

1a. Lõikes 1 osutatud näitajad sisaldavad muu hulgas järgmist:

- a) isikute arv ja osatähtsus sihtrühmas, kelleni programmi raames rahastatud teadlikkuse suurendamise meetmed jõuavad;*
- b) programmi raames rahastatud koolitustel, vahetustes, õppereisidel, õpikodades, seminaridel jne osalenud sidusrühmade liikmete arv;*
- c) teadmiste taseme tõus liidu õiguse ja poliitika ning, kui see on asjakohane, liidu alusväärtusteks olevate väärtuste ja põhimõtete valdkonnas programmi raames rahastatud tegevustes osalejate rühmades, võrreldes kogu sihtrühmaga;*
- d) piiriülese koostöö juhtude, tegevuste ja väljundite arv;*

- e) *osalejate hinnangud tegevuste kohta, milles nad osalesid ja nende tegevuste (eeldatava) jätkusuutlikkuse kohta;*
- f) *iga erieesmärgiga seotud taotluste ja toetuste arv;*
- g) *taotlejate poolt soovitud ja neile eraldatud rahastamise tase iga erieesmärgi puhul;*
- h) *programmi raames rahastatud tegevuste geograafiline haare.*

2. *Lisaks lõikes 1a osutatud näitajatele hinnatakse programmi vahe- ja järelhindamise aruannetes muu hulgas järgmisi näitajaid:*
- a) *programmi Euroopa lisaväärtus, sealhulgas programmi tegevuste hindamine, arvestades sarnaseid algatusi, mis on välja töötatud siseriiklikul ja Euroopa tasandil ja mis ei ole liidu poolt rahastatud, ning nende (eeldatavaid) tulemused ning liidu rahastamise eelised ja/või puudused, võrreldes kõnealust tüüpi meetmete siseriikliku rahastamisega;*
 - b) *rahastamise tase võrreldes saavutatud tulemustega (tõhusus).*
 - c) *võimalikud haldusalased, organisatoorsed ja/või struktuurilised takistused programmi sujuvamaks, tulemuslikumaks ja tõhusamaks rakendamiseks (lihtsustamise ulatus).*

Artikkel 13
Üleminekumeetmed

Meetmeid, mis algatatakse otsuse nr 1672/2006/EÜ 4. osa (mittediskrimineerimine ja mitmekesisus) ja 5. osa (sooline võrdõiguslikkus), otsuse 2007/252/EÜ või otsuse nr 779/2007/EÜ alusel, reguleerivad jätkuvalt nende otsuste sätteid kuni nende lõpuleviimiseni. Nende meetmete puhul käsitatakse viiteid otsuse nr 1672/2006/EÜ artiklis 13, otsuse 2007/252/EÜ artiklis 10, otsuse nr 779/2007/EÜ artiklis 10 osutatud komiteedele viidetena **käesoleva** määruse artiklis 9 sätestatud komiteele.

Artikkel 14
Jõustumine

Käesolev määrus jõustub **järgmisel** päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

....,

Euroopa Parlamendi nimel
eesistuja

Nõukogu nimel
eesistuja

RAHALISTE VAHENDITE ERALDAMINE

Programmi rahastamispaketi raames eraldatakse summad artikli 4 lõikes 1 sätestatud erieesmärkidega rühmadele järgmiselt:

Erieesmärkide rühm

Osa rahastamispaketist (%)

Rühm 1 57 %

- edendada võitlust soo, rassilise või etnilise päritolu, usutunnistuse või veendumuste, puuete, vanuse või seksuaalse sättumuse alusel toimuva diskrimineerimisega ning austada mittediskrimineerimise põhimõtet harta artiklis 21 sätestatud alustel;*
- hoida ära rassismi, ksenofoobiat, homofobiat ja muid sallimatuse vorme ning võidelda nende vastu;*
- edendada ja kaitsta puudega inimeste õigusi;*
- edendada meeste ja naiste võrdõiguslikkust ja soolist süvalaiendamist.*

- *hoida ära laste, noorte ja naiste vastu ning kõigi muude riskirühmade, eriti lähisuhete vägivalda riskirühmade vastu suunatud vägivalda ning selle vastu võidelda ja kaitsta sellise vägivalda ohvreid;*
- *edendada ja kaitsta laste õigusi;*
- *aidata tagada kõrgetasemeline eraelu puutumatus ja isikuandmete kaitse;*
- *edendada ja tugevdada liidu kodakondsusest tulenevaid õigusi;*
- *võimaldada üksikisikutel tarbija või ettevõtjana oma liidu õigusaktidest tulenevaid õigusi siseturul kasutada, võttes arvesse tarbijakaitseprogrammi alusel rahastatavaid projekte;*

10.10.2012

TÖÖHÕIVE- JA SOTSIAALKOMISJONI ARVAMUS(*)

kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjonile

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse kohta, millega kehtestatakse ajavahemikuks 2014–2020 õiguste ja kodakondsuse programm
(COM(2011)0758 – C7-0438/2011 – 2011/0344(COD))

Arvamuse koostaja: Jean Lambert

(*) Kaasatud komisjon – kodukorra artikkel 50

LÜHISELGITUS

Taustteave

Õiguste ja kodakondsuse programm on sündinud rahastamisvahendite lihtsustamise ja ratsionaliseerimise tulemusel. Nimetatud programm on kolme olemasoleva programmi (DAPHNE III, PROGRESS (meetmed, mis on seotud soolise võrdõiguslikkusega ning diskrimineerimise vastu võitlemisega) ning „Põhiõigused ja kodakondsus”) järeltulija. Uue programmiga keskendutakse nüüd Euroopa kodakondsusest tulenevate õiguste, mittediskrimineerimise põhimõtete, meeste ja naiste võrdõiguslikkuse, laste õiguste, andmekaitse ning tarbijate ja äritegevusega seotud küsimuste edendamisele. Rahalisi vahendeid hakkab nüüd haldama õigusküsimuste peadirektoraat, kuid loodetavasti ei lähe tööhõive peadirektoraadis saadud kogemused ja teadmised kaduma.

Metoodika

Euroopa Parlamendis vastutab selle teema eest üldiselt LIBE-komisjon. Võttes siiski arvesse uue fondi alla kuuluvate erinevate rahastamisvahendite ajalugu, jagavad teatavates küsimustes pädevust EMPL- ja FEMM-komisjon ning mõnede küsimuste puhul on põhipädevus FEMM-komisjonil. Selline jagatud vastutus tekitab keerulise olukorra, mistõttu on raportöör ja arvamuse koostajad kaasatud komisjonidest leppinud kokku, et nendes valdkondades, kus on jagatud vastutus, esitatakse võimalikult palju ühiseid muudatusettepanekuid. See tähendab ka seda, et EMPL-komisjon ei saa esitada muudatusettepanekuid nende põhjenduste ja artiklite kohta, mis kuuluvad teise komisjoni pädevuse alla: seega esitatakse delegeeritud õigusaktidega (mitte rakendusaktidega) seotud muudatusettepanekud LIBE-komisjoni koostatavas arvamuses, mitte käesolevas arvamuses.

Põhiküsimused:

a) Ühised muudatusettepanekud, mis esitatakse koos LIBE-komisjoniga

- **Kohaldamisala:** soovime, et kodakondsus hõlmaks selle laiemat tähendust ehk tegutsemist ühiskonna aktiivse liikmena ega põhineks vaid rahvusel: muidu tekib oht, et teatavate meetmete rahastamisel kõnealuse programmi raames jäetakse juhuslikult kaasavast meetmest välja näiteks osa tööjõulistest inimestest ning seetõttu muudetakse põhjendust 5 ja artikli 4 lõike 1 punkti a.
- **Rahastamine:** kuigi muudetud andmeid ei esitata, nõuavad sidusrühmad selgesõnaliselt, et kõnealuse programmi rahastamist jätkatakse samas, kui isegi mitte suuremas mahus. Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamuses märgitakse, et komitee „tunneb muret äärmuslike suundumuste tugevnemise pärast, mis võivad takistada põhiliste inimõiguste rakendamist, ja seega on oluline, et selle olukorra parandamisega tegelevatele rühmadele eraldataks piisavalt vahendeid”. Muud selle rahastamisvahendi alla kuuluvad valdkonnad (näiteks lapse õigused ja andmekaitse) muutuvad tulevaste aastate jooksul tõenäoliselt üha olulisemaks. Seda käsitleb uus esildatud põhjendus 12 a.
- **Rahaliste vahendite eraldamine:** tundus oluline tagada rahaliste vahendite eraldamine programmi kõikidele osadele tagamaks, et iga-aastases programmis ei jääks teatav osa või geograafiline ulatus ebasoodsasse olukorda (uued põhjendused 13 c ja 13 d). Asjaomaste võrgustike tähtsusele ning vajadusele võimaldada väikestele, kuid olulistele projektidele ligipääsu rahalistele vahenditele pööratakse tähelepanu ka põhjendustes 13 a, 13 b ja 13 c.
- **Tarbijate õigused:** tundub, et selle valdkonna puhul ei ole tegemist sobiva vahendiga ning et nimetatud valdkond sobib paremini tarbijaprogrammi alla, millega tegeleb IMCO-komisjon. Sellegipoolest esitas arvamuse koostaja varumuudatusettepaneku liikumisvabadust käsitleva artikli 4 lõike 1 punkti e kohta juhuks, kui selgub, et ümberpaigutamine ei ole võimalik.

b) Konkreetselt EMPL-komisjoni puudutavad küsimused:

- **Töökoht** on oluline seoses küsimustega, mis puudutavad võrdseid võimalusi, kohtlemist ning diskrimineerimisega võitlemist. **Tööturu osapooltel** on oluline roll: seda väljendatakse arvamuse koostaja poolt artikli 5 lõike 1 punkti c ja artikli 5 lõike 2 punkti b kohta esitatud muudatusettepanekus, mis on EMPL-komisjoni ainupädevusse kuuluv küsimus.
- Ka **andmekaitse** on muutumas järjest olulisemaks EMPL-komisjoni pädevusse kuuluvaks küsimuseks, mistõttu on esitatud muudatusettepanek artikli 4 lõike 1 punkti c kohta.
- **Vabatahtlik töö** on samuti EMPL-komisjoni jaoks oluline valdkond ning arvamuse koostaja on vabatahtlikele viidanud põhjenduses 3 ja artikli 5 lõike 2 punktis b.
- **Piirkondadevaheline ja piiriülene koostöö:** oleme kasutanud EMPL-komisjoni piirkondadevaheliste ja piiriüleste vaatluskeskustega seotud viiteid Euroopa sotsiaalsete muutuste ja innovatsiooni programmile (EPSCI) artikli 5 lõike 2 punktis d. Arvamuse koostaja on lisanud artikli 10 lõikesse 1 ning põhjendusse 18 ka ristviite EPSCI-le näitena selle kohta, kus võib sünergia saavutada. Tööhõive ja sotsiaalse mõõtmega seotud sünergiat on võetud arvesse ka esildatud uues põhjenduses 9 a ning põhjenduse 10 kohta tehtud muudatusettepanekus.

Uue programmi eesmärk on jätkata eelmiste programmidega saavutatud arengut. Uuest programmist peaks saama mõjuv vahend diskrimineerimise vastu võitlemiseks ning suurema

võrdsuse edendamiseks: kodanikuühiskond on olnud entusiastlik sellise sotsiaalse kaasamise edendaja, kuid vajab selle õnnestumiseks ressursse. Arvamuse koostaja loodab, et EMPL-komisjon näitab üles tugevat toetust.

MUUDATUSETTEPANEKUD

Tööhõive- ja sotsiaalkomisjon palub vastutaval kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjonil lisada oma raportisse järgmised muudatusettepanekud:

Muudatusettepanek 1

Ettepanek võtta vastu määrus Pealkiri

Komisjoni ettepanek

Ettepanek: EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS, millega kehtestatakse ajavahemikuks 2014–2020 õiguste ja kodakondsuse programm

Muudatusettepanek

Ettepanek: EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS, millega kehtestatakse ajavahemikuks 2014–2020 **võrdõiguslikkuse**, õiguste ja kodakondsuse programm

(Muudatusettepanekut kohaldatakse kogu teksti ulatuses. Muudatuse vastuvõtmisel viiakse see sisse kogu tekstis.)

Muudatusettepanek 2

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 3

Komisjoni ettepanek

(3) Kodanikud peaksid saama täielikult kasutada liidu kodakondsusest tulenevaid õigusi. Nad peaksid saama kasutada oma vaba liikumise ja liidus elamise õigust, õigust valida ja kandideerida Euroopa Parlamendi ja kohalikel valimistel, õigust konsulaarkaitsele ja õigust pöörduda petitsiooniga Euroopa Parlamendi poole. Nad peaksid saama hõlpsasti elada, reisida **ja** töötada teises liikmesriigis, olles kindlad, et nende õigusi kaitstakse, olenemata sellest, kus nad Euroopa Liidus

Muudatusettepanek

(3) Kodanikud peaksid saama täielikult kasutada liidu kodakondsusest **ja nendest rahvusvahelistest konventsioonidest, millega EL on ühinenud**, tulenevaid õigusi. Nad peaksid saama kasutada oma vaba liikumise ja liidus elamise õigust, õigust valida ja kandideerida Euroopa Parlamendi ja kohalikel valimistel, õigust konsulaarkaitsele ja õigust pöörduda petitsiooniga Euroopa Parlamendi poole. Nad peaksid saama hõlpsasti elada, reisida, töötada, **õppida ja töötada vabatahtlikuna**

asuvad.

teises liikmesriigis, olles kindlad, et nende õigusi kaitstakse, olenemata sellest, kus nad Euroopa Liidus asuvad, **ning puuetega inimeste juurdepääs nendele hüvedele peaks olema tagatud teistega võrdsetel alustel.**

Muudatusettepanek 3

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 5

Komisjoni ettepanek

(5) Soo, rassilise või etnilise päritolu, usutunnistuse või veendumuste, puuete, vanuse või seksuaalse sättumuse alusel toimuva diskrimineerimisega **võitlemine** ning naiste ja meeste **võrdõiguslikkus on liikmesriikide ühised väärtused. Võitlus igat liiki** diskrimineerimise vastu on endiselt **eesmärk**, mis nõuab kooskõlastatud tegevust, sealhulgas rahaliste vahendite eraldamise kaudu.

Muudatusettepanek

(5) **Vastavalt Euroopa Liidu lepingu artiklitele 2 ja 3, Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklitele 8, 10, 18 ja 19 ning Euroopa Liidu põhiõiguste harta artiklile 21 peaks Euroopa Liit võtma tõhusaid meetmeid, et võidelda igasuguse diskrimineerimise vastu, eriti soo, soolise identiteedi, rassilise või etnilise päritolu, keele, rahvuse või rahvusvähemusse kuulumise, usutunnistuse või veendumuste, puuete, vanuse või seksuaalse sättumuse alusel toimuva diskrimineerimisega, ning tagama** naiste ja meeste **võrdõiguslikkuse ning puuetega inimeste õiguste kaitsmise; vastava kohustuse on EL võtnud ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsiooniga liitumisel. Võrdõiguslikkuse peavoolustamine ning kaasava ühiskonna loomine, võideldes igasuguse diskrimineerimise, sallimatuse ja viha vastu, edendades sallivaid ja kaasavaid töökohti ning tunnustades kõigi õigust olla töökohas ning ühiskonnas üleüldiselt väärikalt koheldud, on endiselt eesmärgid**, mis nõuavad kooskõlastatud tegevust, sealhulgas **piisavate** rahaliste vahendite eraldamise kaudu.

Vastavalt Euroopa Liidu lepingu artiklitele 2 ja 3 ning Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 8 on meeste ja naiste võrdõiguslikkus Euroopa Liidu üks

põhiväärtusi ja eesmärke ning Euroopa Liit peaks edendama soolist võrdõiguslikkust kõigis oma tegevustes. Naiste ja meeste võrdõiguslikkus on sätestatud ka Euroopa Liidu põhiõiguste harta artiklis 23. Soolist võrdõiguslikkust edendatakse Euroopa Liidus paralleelselt erimeetmete ja soolise võrdõiguslikkuse tõhusa peavoolustamise kaudu nii poliitikavaldkondades kui eelarves.

Muudatusettepanek 4

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 5 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(5 a) Vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 46 peaks Euroopa Liit võtma meetmeid, et tagada töötajate liikumisvabadus ja kaotada igasugune liikmesriikide töötajate vaheline kodakondsusel põhinev diskrimineerimine nii töölevõtmisel, töö tasustamisel kui ka muude töötingimuste puhul.

Muudatusettepanek 5

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 6 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(6 a) Võrdõiguslikkus ja mittediskrimineerimine ei ole ainult õigusküsimused, vaid üks ühiskonna põhiprobleeme. Ühenduse tööhõive ja sotsiaalse solidaarsuse programm „Progress” (programm „Progress”) sisaldas osi „Mittediskrimineerimine ja mitmekesisus” ning „Sooline võrdõiguslikkus”, mida tuleb selle programmi raames jätkata ja edasi arendada. Veelgi enam, programmi „Progress” vahehindamises rõhutati

võrdõiguslikkuse ja mittediskrimineerimisega seoses vajadust suuremate jõupingutuste ja uute algatuste järele. Seetõttu on ülimalt oluline keskenduda jätkuvalt nendele teemadele. Lisaks tuleb käesoleva programmi rakendamisel arvesse võtta programmi „Progress” 22. detsembri 2011. aasta vahehindamise tulemusi võrdõiguslikkuse ja diskrimineerimisvastase võitluse vallas.

Muudatusettepanek 6

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 9 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(9 a) Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 9 kohaselt tuleks edendada tööhõive kõrget taset, piisava sotsiaalse kaitse tagamist ning võitlust sotsiaalse tõrjutuse vastu. Seega tuleks kõnealuse programmi meetmetega edendada vaesuse, sotsiaalse tõrjutuse ja tööturul kõrvalejäämise vastu võitlemise ning võrdõiguslikkuse edendamise ja igasuguse diskrimineerimise vastu võitlemise meetmete vahelisi koostoimeid.

Muudatusettepanek 7

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 10**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(10) Komisjoni teatises „Euroopa 20207. aastal” on sätestatud aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegia. Isikute õiguste toetamine ja edendamine liidus, diskrimineerimise ja ebavõrdsuse probleemiga tegelemine ning kodakondsuse edendamine aitavad saavutada erieesmärke ja viia ellu Euroopa 2020. aasta strateegia juhtalgatusi.

(10) Komisjoni teatises „Euroopa 2020. aastal” on sätestatud aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegia. Isikute õiguste **ning meeste ja naiste võrdõiguslikkuse** toetamine ja edendamine liidus, diskrimineerimise ja ebavõrdsuse probleemiga tegelemine, **elkõige tööturul võrdse kohtlemise põhimõtte rakendamise eesmärgil, puuetega inimeste õiguste kaitsmine** ning

kodakondsuse edendamine aitavad saavutada erieesmärke ja viia ellu Euroopa 2020. aasta strateegia juhtalgatusi.

Muudatusettepanek 8

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 12 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(12 a) Rahastamisstruktuuri ratsionaliseerimine ja lihtsustamine ei tohiks tuua kaasa rahaliste vahendite vähenemist alla taseme, mis oli programmide kaudu kättesaadav ajavahemikus 2007–2013. Peale selle tuleks programmi erieesmärkide puhul tagada rahaliste vahendite tasakaalustatud ja õiglane jaotus. Selleks et võimalikud taotlejad saaksid rahalisi vahendeid kergemini kätte, tuleks lihtsustada ka taotlusmenetlusi ja finantsjuhtimise nõudeid ning kõrvaldada halduskoormus. Projektikonkursid ja nendega seotud dokumendid peaksid olema kättesaadavad kõigis liidu ametlikes keeltes.

Muudatusettepanek 9

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 13 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(13 a) Euroopa tasandi organisatsioonidel ja organisatsioonide võrgustikel on oluline roll poliitika väljatöötamisel ning neid tuleks pidada kesksseteks osalejateks, kuna neil võib olla märkimisväärne mõju programmi eesmärkide täitmisele ning neile tuleks eraldada rahalisi vahendeid vastavalt iga-aastastes tööprogrammides sätestatud menetlustele ja kriteeriumidele.

Muudatusettepanek 10

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 13 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(13 b) Komisjon peaks valima meetmed, hinnates ettepanekuid kindlaks määratud kriteeriumide järgi, mille abil tagada üldine järjepidevus, täiendavus ja sünergia ELi organite ja asutuste töös. Ka riiklikel ja väikesemahulistel projektidel võib olla Euroopa lisaväärtus, mistõttu neile otsustatakse anda rahalist toetust.

Muudatusettepanek 11

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 13 c (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(13 c) Organisatsioonidel, sealhulgas valitsusvälistel organisatsioonidel, organitel, Euroopa tasandi võrgustikel ja sotsiaalse väärtusega ühtlustatud teenustel, mis on seotud programmi eesmärgi täitmisega seotud tegevusega, peaks olema võimalik taotleda asjakohaseid rahalisi vahendeid meetme- või tegevustoetuseks. Iga-aastaste tööprogrammidega tuleks tagada, et rahalisi vahendeid eraldataks programmi iga erieesmärgi jaoks tasakaalustatud ja õiglasel moel, et tagada järjepidevus ning parandada rahastamise prognoositavust ja usaldusväarsust.

Muudatusettepanek 12

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 13 d (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(13 d) Komisjon peaks tagama õiglase geograafilise jaotuse ning toetama neid liikmesriike, kus on suhteliselt vähe rahastatud meetmeid.

Muudatusettepanek 13

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 18

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(18) Liidu eelarve vahendite tõhusaks eraldamiseks tuleks püüelda järjepidevuse, vastastikuse täiendavuse ja koostoime poole selliste rahastamisprogrammidega, millega toetatakse teineteisega tihedalt seotud poliitikavaldkondi, eriti XX.XX.XXXX määrusega (EL) nr XX/XX kehtestatud õigusprogrammiga, XX.XX.XXXX määrusega (EL) nr XX/XX kehtestatud programmiga „Kodanike Euroopa” ning siseküsimuste, tööhõive ja sotsiaalküsimuste, tervise ja tarbijakaitse, hariduse, koolituse, noorte ja spordi, infoühiskonna ning laienemise valdkonna programmide, eelkõige ühinemiseelse abi rahastamisvahendi ja ühise strateegilise raamistiku fondidega.

(18) Liidu eelarve vahendite tõhusaks eraldamiseks tuleks püüelda järjepidevuse, vastastikuse täiendavuse ja koostoime poole selliste rahastamisprogrammidega, millega toetatakse teineteisega tihedalt seotud poliitikavaldkondi, eriti XX.XX.XXXX määrusega (EL) nr XX/XX kehtestatud õigusprogrammiga, XX.XX.XXXX määrusega (EL) nr XX/XX kehtestatud programmiga „Kodanike Euroopa”, **XX.XX.XXXX määrusega (EL) nr XX/XX kehtestatud Euroopa sotsiaalsete muutuste ja innovatsiooni programmiga** ning siseküsimuste, tööhõive ja sotsiaalküsimuste, tervise ja tarbijakaitse, hariduse, koolituse, noorte ja spordi, infoühiskonna ning laienemise valdkonna programmide, eelkõige ühinemiseelse abi rahastamisvahendi ja ühise strateegilise raamistiku fondidega.

Muudatusettepanek 14

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 1 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1. Käesoleva määrusega kehtestatakse

1. Käesoleva määrusega kehtestatakse

Euroopa Liidu õiguste ja kodakondsuse programm, edaspidi „programm”.

Euroopa Liidu *võrdõiguslikkuse*, õiguste ja kodakondsuse programm, edaspidi „programm”.

Muudatusettepanek 15

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 4 – lõik 1 – punkt a

Komisjoni ettepanek

a) aidata edendada liidu kodakondsusest tulenevaid õigusi;

Muudatusettepanek

a) aidata edendada *ja kaitsta kõigi ELis elavate isikute õigusi, sealhulgas* liidu kodakondsusest *või õigusaktidest* tulenevaid õigusi;

Muudatusettepanek 16

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 4 – lõige 1 – punkt b

Komisjoni ettepanek

b) edendada võitlust soo, rassilise või etnilise päritolu, usutunnistuse või veendumuste, puuete, vanuse või seksuaalse sättumuse alusel toimuva diskrimineerimisega ning naiste ja meeste võrdõiguslikkuse ning puuetega inimeste ja eakate õiguste tõhusat kohaldamist;

Muudatusettepanek

b) edendada *võrdset kohtlemist ja võitlust mis tahes alusel, näiteks soo, soolise identiteedi*, rassilise või etnilise päritolu, usutunnistuse või veendumuste, puuete, vanuse, seksuaalse sättumuse või soolise identiteedi alusel toimuva diskrimineerimisega ning naiste ja meeste võrdõiguslikkuse ning puuetega inimeste ja eakate õiguste tõhusat kohaldamist, *tunnustades kõikide isikute õigust väärikale kohtlemisele; võidelda kiusamise, ahistamise ja sallimatu kohtlemise vastu, eriti töökohas; kaotada eri liikmesriikidest pärit töötajate vaheline kodakondsusel põhinev diskrimineerimine eelkõige töölevõtmisel, töö tasustamisel ja töötingimuste puhul;*

Muudatusettepanek 17

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 4 – lõige 1 – punkt b a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

b a) edendada naiste ja meeste võrdõiguslikkust, sealhulgas võidelda naiste, laste, noorukite ja teiste vähekaitstud isikute vastase vägivallega, ning tagada, et soolise võrdõiguslikkuse mõõdet võetakse arvesse liidu kõikide poliitikavaldkondade ja tegevuste rakendamisel;

Muudatusettepanek 18

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 4 – lõige 1 – punkt c**

Komisjoni ettepanek

c) aidata tagada kõrgetasemeline isikuandmete kaitse;

Muudatusettepanek

c) aidata tagada kõrgetasemeline isikuandmete kaitse, *sealhulgas andmetöötlusel tööülesannete käigus või sotsiaalkaitse eesmärgil, nagu on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr XX/XX (üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus)) artiklites 81 ja 82, ning olukordades, mis tulenevad Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2006/24/EÜ (mis käsitleb üldkasutatavate elektrooniliste sideteenuste või üldkasutatavate sidevõrkude pakkujate tegevusega kaasnevate või nende töödeldud andmete säilitamist ja millega muudetakse direktiivi 2002/58/EÜ) raames võetud kohustustest;*

Muudatusettepanek 19

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 4 – lõige 1 – punkt d b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

d b) edendada sünergiat vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vastase võitluse ning mittediskrimineerimise ja suurema võrdõiguslikkuse eest toimuva võitluse vahel;

Muudatusettepanek 20

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 4 – lõige 1 – punkt e**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

e) võimaldada tarbijatel ja ettevõtjatel siseturul kindlustundega kaubelda ja osta, tugevdades liidu tarbijakaitse õigusnormidest tulenevaid õigusi ning toetades ettevõtlusvabadust siseturul piiriüleste tehingute kaudu.

e) võimaldada kodanikel kasutada oma õigusi, mille kohaselt nad võivad siseturu raames vabalt liikuda, elada valitud kohas, töötada, õppida, töötada vabatahtlikuna ning tegeleda äritegevusega.

Muudatusettepanek 21

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 4 – lõige 2**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2. Lõikes 1 sätestatud eesmärkide saavutamise näitajad on muu hulgas see, kuidas Euroopa tajub nende õiguste austamist, kasutamist ja rakendamist, ning kaebuste arv.

2. Lõikes 1 sätestatud eesmärkide saavutamise näitajad on muu hulgas nende õiguste austamise, kasutamise ja rakendamise kohta Euroopas kogutud kvalitatiivsed ja kvantitatiivsed andmed ning kaebuste arv.

Muudatusettepanek 22

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 5 – lõige 1 – punkt c**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

c) piiriülese koostöö edendamine ning teadmiste vastastikuse vahetamise ja

c) piiriülese koostöö edendamine ning teadmiste vastastikuse vahetamise ja

vastastikuse usalduse tagamine kõikide asjaomaste sidusrühmade seas;

vastastikuse usalduse tagamine kõikide asjaomaste sidusrühmade, *sealhulgas tööturu osapoolte, võrgustike ja vabaihenduste* seas;

Muudatusettepanek 23

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 5 – lõige 2 – punkt b

Komisjoni ettepanek

b) koolitustegevus, näiteks töötajate vahetus, õpikojad, seminarid, koolitajate väljaõpe, internetipõhiste või muude koolitusmoodulite arendamine;

Muudatusettepanek

b) koolitustegevus, näiteks töötajate vahetus, õpikojad, seminarid, koolitajate väljaõpe *või individuaalne koolitus töökohas, samuti kõigile töötajatele, sh vabatahtlikele kättesaadavate* internetipõhiste või muude koolitusmoodulite arendamine; *nendes tegevustes tuleks arvestada soolist mõõdet ja diskrimineerimisvastast perspektiivi;*

Muudatusettepanek 24

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 5 – lõige 2 – punkt d

Komisjoni ettepanek

d) põhiliste osaliste toetamine, *näiteks liikmesriikide toetamine* liidu õiguse ja poliitika rakendamisel; selliste oluliste Euroopa tasandi võrgustike toetamine, mille tegevus on seotud käesoleva programmi eesmärkide rakendamisega; Euroopa tasandil võrgustike loomine erialaasutuste ja -organisatsioonide, riiklike, piirkondlike ja kohalike ametiasutuste vahel; ekspertide võrgustike rahastamine; Euroopa tasandi vaatluskeskuste rahastamine.

Muudatusettepanek

d) põhiliste osaliste toetamine liidu õiguse ja poliitika rakendamisel; selliste oluliste Euroopa tasandi võrgustike toetamine, mille tegevus on seotud käesoleva programmi eesmärkide rakendamisega; Euroopa tasandil võrgustike loomine erialaasutuste ja -organisatsioonide, riiklike, piirkondlike ja kohalike ametiasutuste vahel; ekspertide võrgustike rahastamine; *piiriülene ja piirkondadevaheline koostöö ning* Euroopa tasandi vaatluskeskuste rahastamine.

Muudatusettepanek 25

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 10 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Komisjon peab tagama koostöös liikmesriikidega vastavuse ja täiendavuse ning koostoime teiste liidu vahenditega, muu hulgas õigusprogrammiga, programmiga „Kodanike Euroopa” ning siseküsimuste, tööhõive ja sotsiaalküsimuste, tervise ja tarbijakaitse, hariduse, koolituse, noorte ja spordi, infoühiskonna ning laienemise valdkonna programmide, eelkõige ühinemiseelse abi rahastamisvahendi ja ühise strateegilise raamistiku fondidega..

Muudatusettepanek

1. Komisjon peab tagama koostöös liikmesriikidega vastavuse ja täiendavuse ning koostoime teiste liidu vahenditega, muu hulgas õigusprogrammiga, programmiga „Kodanike Euroopa”, ***Euroopa sotsiaalsete muutuste ja innovatsiooni programmiga*** ning siseküsimuste, tööhõive ja sotsiaalküsimuste, tervise ja tarbijakaitse, hariduse, koolituse, noorte ja spordi, infoühiskonna ning laienemise valdkonna programmide, eelkõige ühinemiseelse abi rahastamisvahendi ja ühise strateegilise raamistiku fondidega.

MENETLUS

Pealkiri	Õiguste ja kodakondsuse programmi kehtestamine ajavahemikuks 2014–2020		
Viited	COM(2011)0758 – C7-0438/2011 – 2011/0344(COD)		
Vastutav komisjon istungil teada andmise kuupäev	LIBE 15.12.2011		
Arvamuse esitaja(d) istungil teada andmise kuupäev	EMPL 15.12.2011		
Kaasatud komisjon(id) - istungil teada andmise kuupäev	24.5.2012		
Arvamuse koostaja nimetamise kuupäev	Jean Lambert 15.12.2011		
Arutamine parlamendikomisjonis	5.7.2012	6.9.2012	8.10.2012
Vastuvõtmise kuupäev	9.10.2012		
Lõpphääletuse tulemus	+: –: 0:	40 2 0	
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Regina Bastos, Edit Bauer, Heinz K. Becker, Jean-Luc Bennahmias, Phil Bennion, Pervenche Berès, Vilija Blinkevičiūtė, Philippe Boulland, Milan Cabrnoch, Alejandro Cercas, Ole Christensen, Derek Roland Clark, Minodora Cliveti, Emer Costello, Karima Delli, Richard Falbr, Thomas Händel, Marian Harkin, Nadja Hirsch, Stephen Hughes, Ádám Kósa, Jean Lambert, Patrick Le Hyaric, Veronica Lope Fontagné, Olle Ludvigsson, Thomas Mann, Elisabeth Morin-Chartier, Csaba Óry, Siiri Oviir, Konstantinos Poupakis, Sylvana Rapti, Licia Ronzulli, Elisabeth Schroedter, Jutta Steinruck, Traian Ungureanu, Andrea Zannoni		
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Malika Benarab-Attou, Edite Estrela, Ria Oomen-Ruijten, Antigoni Papadopoulou, Csaba Sógor, Gabriele Zimmer		

21.9.2012

NAISTE ÕIGUSTE JA SOOLISE VÕRDÕIGUSLIKKUSE KOMISJONI ARVAMUS(*)

kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjonile

ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega kehtestatakse ajavahemikuks 2014–2020 õiguste ja kodakondsuse programm (COM(2011)0758 – C7-0438/2011 – 2011/0344(COD))

Arvamuse koostaja: Regina Bastos

LÜHISELGITUS

Dokumendis „Euroopa 2020. aasta strateegia aluseks olev eelarve” määratles komisjon rahastamisstruktuuri lihtsustamise peamised eesmärgid, milleks on vähendada ELi rahastamisvahendite arvu ja kehtestada ühised alussätted, mida kohaldatakse kõikidele ELi rahastamisvahenditele põhiõiguste valdkonnas. Keskendudes selgelt Euroopa lisaväärtusele ja rahastamismehhanismide ratsionaliseerimise ja lihtsustamise tagamisele, teeb komisjon ettepaneku luua õiguste ja kodakondsuse programm, mis on kolme kehtiva programmi järeltulija:

- põhiõiguste ja kodakondsuse programm,
- programm Daphne III,
- tööhõive ja sotsiaalse solidaarsuse programmi „Progress” osad „Mittediskrimineerimine ja mitmekesisus” ning „Sooline võrdõiguslikkus”.

Õiguste ja kodakondsuse programm peaks edendama õigusi, mis tulenevad Euroopa kodakondsusest, mittediskrimineerimise ning naiste ja meeste võrdõiguslikkuse põhimõtetest, õigusest isikuandmete kaitsele, lapse õigustest, liidu tarbijakaitse õigusaktidest tulenevatest õigustest ning ettevõtlusvabadusest siseturul.

Siiski tuleks tagada, et naiste ja meeste võrdõiguslikkuse mõõde ei kaoks üldiseid eesmärgi täitvate programmide taha ja et see ei oleks piiratud üksnes soolise võrdõiguslikkuse üldise mõistega.

Soolise võrdõiguslikkusega seotud probleemide ebapiisav arvessevõtmine võib põhjustada naiste õigustele ning naiste ja meeste võrdõiguslikkusele pööratava tähelepanu nõrgenemist.

Seetõttu on käesoleva määruse raames oluline võtta arvesse ka võrdõiguslikkuse mõõdet.

Lisaks on käesoleva määruse eesmärkide hulgas vaja säilitada programmi „Daphne” eesmärke, milleks on eelkõige võitlus naistevastase vägivalla vastu.

Suurima tähelepanuga tuleks käsitleda kavatsust kehtestada paindlik rahastamine erinevate huvipakkuvate valdkondade tasandil. Teabe puudumisel õiguste ja kodakondsuse programmi konkreetsete projektide eelarveeraldiste kohta on raske kindlaks määrata, kes on toetusesaajad ja milline on programmi mõju soolise võrdõiguslikkuse mõõtmele.

Eeskirjad peaksid eelkõige sisaldama naiste ja meeste võrdõiguslikkuse alaseid otseseid, saavutatavaid ja tõendatavaid eesmärke, mis saavad toetust konkreetsetest eelarvevahenditest, ning samal ajal tuleks säilitada eelmise programmiperioodi rahastamise tase.

Lisaks on oluline jälgida ja hinnata eelarve rakendamise mõju naiste ja meeste võrdõiguslikkusele, et lihtsustada nimetatud rahastamise mõju täpset ja tõhusat hindamist.

Oluline on jälgida ja teha nähtavaks kõik naiste ja meeste võrdõiguslikkusele eraldatud rahalistes vahendites tehtud muudatused.

Samuti on oluline tagada, et toetusesaajaid, ametiasutusi ja valitsusväliseid organisatsioone teavitatakse jätkuvalt rahastamisvõimalustest ja erinevatele programmidele juurdepääsu tingimustest.

Lisaks on väga oluline koguda regulaarselt võrreldavaid andmeid naiste vastu suunatud vägivalla eri tüüpide kohta Euroopa Liidus, kuigi see on eriti keeruline hirmu või häbi tõttu – naised ja mehed ei taha rääkida oma kogemustest asjaomastele isikutele, et neil oleks võimalik hinnata naistevastase vägivallaga seotud probleemi tõelist ulatust ning rakendada asjakohaseid lahendusi.

MUUDATUSETTEPANEKUD

Naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjon palub vastutaval kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjonil lisada oma raportisse järgmised muudatusettepanekud:

Muudatusettepanek 1

Ettepanek võtta vastu määrus

Pealkiri

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Ettepanek:

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA
NÕUKOGU MÄÄRUS,

millega kehtestatakse ajavahemikuks
2014–2020 õiguste ja kodakondsuse
programm

EUROOPA PARLAMENDI JA
NÕUKOGU MÄÄRUS,

millega kehtestatakse ajavahemikuks
2014–2020 õiguste, **võrdõiguslikkuse** ja
kodakondsuse programm

*(Muudatusettepanekut kohaldatakse kogu
teksti ulatuses. Selle vastuvõtmine eeldab
vastavate muudatuste tegemist kogu
tekstis.)*

Muudatusettepanek 2

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 1

Komisjoni ettepanek

(1) Euroopa Liit on rajatud liikmesriikide ühistele põhimõtetele, milleks on vabaduse, demokraatia, inimõiguste ja põhivabaduste austamine **ning** õigusriik. Igal liidu kodanikul on aluslepingus sätestatud õigused. Euroopa Liidu põhiõiguste harta, mis Lissaboni lepingu jõustumisel muutus kogu ELis õiguslikult siduvaks, kajastab liidus isikutele antud põhiõigusi ja vabadusi. Nende õiguste võimaldamiseks tegelikkuses tuleb neid edendada ja kaitsta. Tuleks tagada nende õiguste täielik kasutamine ning kaotada kõik tõkked.

Muudatusettepanek 3

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 3

Komisjoni ettepanek

(3) **Kodanikud** peaksid saama **täielikult** kasutada liidu **kodakondsusest tulenevaid õigusi**. Nad peaksid saama kasutada oma vaba liikumise ja liidus elamise õigust, õigust valida ja kandideerida Euroopa

Muudatusettepanek

(1) Euroopa Liit on rajatud liikmesriikide ühistele põhimõtetele, milleks on vabaduse, demokraatia, inimõiguste, põhivabaduste **ja naiste õiguste** austamine, õigusriik, **naiste ja meeste võrdõiguslikkus ning diskrimineerimiskeeld**. Igal liidu kodanikul on aluslepingus sätestatud õigused. Euroopa Liidu põhiõiguste harta, mis Lissaboni lepingu jõustumisel muutus kogu ELis õiguslikult siduvaks, kajastab liidus isikutele antud põhiõigusi ja vabadusi. Nende õiguste võimaldamiseks tegelikkuses tuleb neid edendada ja kaitsta. Tuleks tagada nende õiguste täielik kasutamine ning kaotada kõik tõkked.

Muudatusettepanek

(3) **Kodanikel** peaksid **olema kõik aluslepingutes sätestatud õigused ja nad peaksid** saama **neid** kasutada, **diskrimineerimiseta mis tahes põhjusel, sealhulgas soo, soolise identiteedi ja**

Parlamendi ja kohalikel valimistel, õigust konsulaarkaitsele ja õigust pöörduda petitsooniga Euroopa Parlamendi poole. Nad peaksid saama hõlpsasti elada, reisida ja töötada teises liikmesriigis, olles kindlad, et nende õigusi kaitstakse, olenemata sellest, kus nad Euroopa Liidus asuvad.

soolise väljendumise alusel. Nad peaksid saama kasutada oma vaba liikumise ja liidus elamise õigust, õigust valida ja kandideerida Euroopa Parlamendi ja kohalikel valimistel, õigust konsulaarkaitsele ja õigust pöörduda petitsooniga Euroopa Parlamendi poole. Nad peaksid saama hõlpsasti elada, reisida ja töötada teises liikmesriigis, olles kindlad, et nende õigusi kaitstakse, olenemata sellest, kus nad Euroopa Liidus asuvad.

Muudatusettepanek 4

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 5

Komisjoni ettepanek

(5) Soo, rassilise või etnilise päritolu, usutunnistuse või veendumuste, puuete, vanuse või seksuaalse sättumuse alusel toimuva diskrimineerimisega **võitlemine ning naiste ja meeste võrdõiguslikkus on liikmesriikide ühised väärtused.** Võitlus igat liiki diskrimineerimise vastu **on endiselt eesmärk**, mis nõuab kooskõlastatud tegevust, sealhulgas rahaliste vahendite eraldamise kaudu.

Muudatusettepanek

(5) **Vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklitele 10 ja 19 peab liit püüdma võidelda** soo, rassilise või etnilise päritolu, usutunnistuse või veendumuste, puuete, vanuse või seksuaalse sättumuse alusel toimuva diskrimineerimisega **ja süvalaiendama võrdõiguslikkust.** **Diskrimineerimiskeeld on sätestatud ka Euroopa Liidu põhiõiguste harta artiklis 21.** Võitlus igat liiki diskrimineerimise vastu, mis nõuab kooskõlastatud tegevust, sealhulgas rahaliste vahendite eraldamise kaudu.

Selgitus

Combating discrimination and promoting equality between women and men should be complementary objectives of the Programme as women form the majority of most discriminated groups and are the majority of the EU population. Following the model of the current PROGRESS programme, the Rights and Citizenship Programme must give these two EU objectives an independent standing, and the recitals must reflect this. Since the 1995 United Nations World Conference on Women, the EU has been implementing a double strategy with regards to equality between women and men combining specific actions and gender mainstreaming. The Rights and Citizenship programme must provide the framework and the funding needed for this double strategy.

Muudatusettepanek 5

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 5 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(5 a) Euroopa Liidu lepingu artikli 2 ja artikli 3 lõike 3 ning ELi toimimise lepingu artikli 8 kohaselt on naiste ja meeste võrdõiguslikkus ELi oluline väärtus ja eesmärk ning EL peaks edendama soolist võrdõiguslikkust kõigi oma meetmete puhul. Naiste ja meeste võrdõiguslikkus on sätestatud ka Euroopa Liidu põhiõiguste harta artiklis 23. Soolist võrdõiguslikkust edendatakse Euroopa Liidus paralleelselt erimeetmete ja soolise võrdõiguslikkuse tõhusa süvalaiendamise kaudu nii poliitikakujundamises kui ka eelarves.

Muudatusettepanek 6

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 6**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(6) Euroopa Liidu toimimise lepingu *artiklite 8 ja 10* kohaselt peaks programmi kõik meetmed toetama naiste ja meeste võrdõiguslikkuse arvessevõtmist kõigis poliitikavaldkondades ning diskrimineerimisvastaseid eesmärke. Korrapäraselt tuleks kontrollida ja hinnata seda, kuidas programmi meetmete raames käsitletakse soolise võrdõiguslikkuse ja diskrimineerimisvastase võitluse küsimusi.

(6) Euroopa Liidu *lepingu artikli 2 ja artikli 3 lõike 3 kohaselt on naiste ja meeste võrdõiguslikkus Euroopa Liidu ühine eesmärk ja ühine väärtus. Euroopa Liidu* toimimise lepingu *artiklite 8 ja 10* kohaselt peaks *käesolevas määruses sätestatud* programmi kõik meetmed toetama naiste ja meeste võrdõiguslikkuse arvessevõtmist kõigis poliitikavaldkondades ning diskrimineerimisvastaseid eesmärke *ning programmi tuleks täida viia selliselt, et see oleks vastastikku toetav muude liidu või liikmesriikide meetmetega, millel on sama eesmärk, elukõige romasid käsitlevate riiklike integratsioonistrateegiate ELi raamistikuga ja Euroopa soolise võrdõiguslikkuse paktiga 2011–2020.* Korrapäraselt tuleks kontrollida ja hinnata

seda, kuidas programmi meetmete raames käsitletakse soolise võrdõiguslikkuse ja diskrimineerimisvastase võitluse küsimusi.
Liit peaks tagama soolise võrdõiguslikkuse edendamise kahetasandilise lähenemisviisi kaudu – soolise mõõtmise arvessevõtmine kõikides poliitikavaldkondades ja eelarveeraldistes ning konkreetsete meetmete vastuvõtmine.

Muudatusettepanek 7

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 6 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(6 a) Oma 2. veebruari 2012. aasta resolutsioonis Daphne programmi kokkuvõtte ja arenguperspektiivide kohta¹ avaldas Euroopa Parlament kahetsust, et laste, noorukite ja naiste vägivaldse kohtlemise vastu võitlemist ei nimetata komisjoni ettepanekus võtta vastu käesolev määrus selgesõnaliselt ühe eesmärgina, pidas äärmiselt oluliseks, et Daphne III eesmärgid (eelkõige naistevastase vägivalla vastane võitlus) jääksid endiselt programmi eesmärkide hulka, ning oli seisukohal, et programmi rahastamine peaks jääma programmiga Daphne III samale tasemele või olema suurem ja et Daphne III nähtavus tuleks säilitada, arvestades programmi edu, tõhusust ja populaarsust.

¹ *Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2012)0027.*

Muudatusettepanek 8

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 6 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(6 b) Laste-, noorte- ja naistevastase vägivalda ennetamise ja tõkestamise ning ohvrite ja riskirühmade kaitsmise projektide kaasrahastamiseks antavate meetmetoetuste tulevaste konkursikutsete puhul tuleks jätkuvalt kasutada viidet Daphne programmile.

Muudatusettepanek 9

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 6 c (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(6 c) Projektid, millega aidatakse ennetada ja tõkestada laste-, noorte- ja naistevastast vägivalda ning kaitsta ohvreid ja riskirühmi, määratletakse Daphne eesmärkidena.

Muudatusettepanek 10

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 7**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(7) Igasugune **naistevastane** vägivald tähendab põhiõiguste rikkumist ning **tõsist tervisehäirete ohtu**. Sellist vägivalda esineb kogu liidus ning selle kaotamiseks on vaja kooskõlastatud tegevust. Meetmete võtmine naistevastase vägivaldaga võitlemiseks aitab edendada naiste ja meeste võrdõiguslikkust.

(7) Igasugune **naiste, laste, noorte ja muude riskirühmade vastu suunatud** vägivald tähendab **tõelist** põhiõiguste rikkumist. **Sellisel nähtusel on tõsised tagajärjed lisaks ohvri füüsilisele ja psühholoogilisele tervisele ka ühiskonnale tervikuna, kuna see on naiste ja meeste ebavõrdsuse kõige julmem ja murettekitavam avaldumisvorm. Vägivald tuleneb ka kultuurilistest ja sotsiaalsetest asjaoludest, püsivast naiste ja meeste vahelisest ebavõrdsusest ning võimu ebavõrdsusest jaotumisest naiste ja meeste vahel meie ühiskonnas.** Sellist vägivalda esineb kogu liidus ning selle kaotamiseks on vaja **kindlat poliitilist tahet ja** kooskõlastatud tegevust, **mis põhineb**

Daphne programmide meetoditel ja tulemustel. Meetmete võtmine naistevastase vägivallega võitlemiseks aitab suurendada naiste mõjuvõimu ning edendada naiste ja meeste võrdõiguslikkust. Kuna Daphne programmid on olnud äärmiselt edukad alates nende käivitamisest 1997. aastal, nagu näitavad nende populaarsus sidusrühmade seas (toetusesaajad, riiklikud ja akadeemilised ametiasutused, valitsusvälised organisatsioonid) ja programmide kaudu rahastatud projektide tõhusus, on äärmiselt oluline viidata programmi nende projektide puhul, mis on seotud laste, noorukite, naiste ja muude riskirühmade vastu suunatud vägivalda ennetamise ja selle vastu võitlemisega, selgelt Daphne programmile, et säilitada Daphne programmide võimalikult suur nähtavus.

Muudatusettepanek 11

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 8

Komisjoni ettepanek

(8) Aluslepinguga nõutakse, et liit edendaks lapse õiguste kaitset Euroopa Liidu lepingu artikli 3 lõike 3 kohaselt, võideldes samal ajal diskrimineerimisega. Lapsed on haavatavad, eelkõige vaesuse, sotsiaalse tõrjutuse, invaliidsuse või muus neid ohustavas eriolukorras. Tuleb võtta meetmeid, et edendada lapse õigusi ning toetada laste kaitsmist kahju ja vägivalda eest, mis ohustavad nende füüsilist või vaimset tervist.

Muudatusettepanek

(8) Aluslepinguga nõutakse, et liit edendaks lapse õiguste kaitset Euroopa Liidu lepingu artikli 3 lõike 3 kohaselt, võideldes samal ajal diskrimineerimisega. Lapsed on haavatavad, eelkõige vaesuse, sotsiaalse tõrjutuse, invaliidsuse või muus neid ohustavas eriolukorras. Tuleb võtta meetmeid, et edendada lapse õigusi ning toetada laste kaitsmist kahju ja vägivalda eest, mis ohustavad nende füüsilist või vaimset tervist. ***Liit ja liikmesriigid peaksid võtma arvesse lapsevanemate, hooldajate ja muude lapse eest õiguslikult vastutavate isikute õigusi ja kohustusi.***

Muudatusettepanek 12

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 8 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(8 a) Paljud eri tasanditel tegutsevad vabaihendused võivad anda Euroopa tasandil tähtsa panuse õiguste omanike esindusvõrgustike kaudu, mis aitavad välja töötada tegutsemissuuniseid programmi üldistele eesmärkidele tuginedes.

Selgitus

Uues programmis tuleb tunnustada VVOde rolli poliitikakujundamisel programmide „Progress” ja Daphne eeskujul.

Muudatusettepanek 13

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 8 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(8 b) ELi toimimise lepingu artiklis 9 edendatakse nõuet soodustada kõrge tööhõive taseme saavutamist, tagada piisav sotsiaalne kaitse ja võidelda sotsiaalse tõrjutuse vastu. Käesoleva programmi raames võetavad meetmed peaksid suurendama koostoimet vaesuse-, sotsiaalse tõrjutuse ja diskrimineerimise vastase võitluse ja soolise võrdõiguslikkuse ja kõigi võrdõiguslikkuse edendamise vahel.

Selgitus

Suurema võrdsuse saavutamiseks ja diskrimineerimise vastu võitlemiseks võetavate meetmete kooskõlastamine sotsiaalse kaasatuse edendamise ja vaesusevastase võitluse meetmetega oli üks praeguse programmi „Progress” lisaväärtusi. Seda lisaväärtust tuleb kasutada ka järgmisel programmiperioodil, isegi kui sotsiaalse kaasatuse ja võrdõiguslikkuse poliitikat rahastatakse eri programmide kaudu.

Muudatusettepanek 14

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 10**

Komisjoni ettepanek

(10) Komisjoni teatises „Euroopa 2020. aastal” on sätestatud aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegia. Isikute õiguste toetamine ja edendamine liidus, diskrimineerimise ja ebavõrdsuse probleemiga tegelemine ning kodakondsuse edendamine aitavad saavutada erieesmärke ja viia ellu Euroopa 2020. aasta strateegia juhtalgatusi.

Muudatusettepanek

(10) Komisjoni teatises „Euroopa 2020. aastal” on sätestatud aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegia. Isikute õiguste toetamine ja edendamine liidus, **naiste ja meeste võrdõiguslikkuse edendamine**, diskrimineerimise ja ebavõrdsuse probleemiga tegelemine ning kodakondsuse edendamine aitavad saavutada erieesmärke ja viia ellu Euroopa 2020. aasta strateegia juhtalgatusi.

Selgitus

Naiste ja meeste võrdõiguslikkus on äärmiselt oluline strateegia „Euroopa 2020” õnnestumiseks. Strateegia „Euroopa 2020” teatavad erisätted tulenevad ÜRO konventsioonist.

Muudatusettepanek 15

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 12 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(12 a) Soolise võrdõiguslikkuse üldprioriteedi saavutamise ja igasuguse naistevastase vägivalda vastu võitlemine eeldab piisavat ja prognoositavat rahastamist. Seega tuleks rahaliste vahendite lihtsama ja tõhusama haldamisega kindlustada, et liidu rahalisi vahendeid eraldatakse püsivalt soolise võrdõiguslikkuse edendamiseks ja igasuguse naistevastase vägivalda vastu võitlemiseks, et selle prioriteetse valdkonna rahastamist ei vähendata (võrreldes Daphne III programmiga) ning et rahalisi vahendeid saavate organisatsioonide vahel on geograafiline tasakaal.

Muudatusettepanek 16

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 13 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(13 a) Naiste õigusi ja soolist võrdõiguslikkust edendavate programmide ja meetmete rahastamine on äärmiselt oluline, et tagada ELi toimimise lepingus võetud soolise võrdõiguslikkuse edendamise seotud kohustuste kajastamine ELi eelarves. Seetõttu peaks komisjon valima rahastatavad programmid ja meetmed, hinnates ettepanekuid kindlate kriteeriumide alusel, milles võetakse eriti arvesse nende Euroopa lisaväärtust soolise võrdõiguslikkuse ja igasuguse naistevastase vägivalla vastu võitlemise valdkonnas.

Muudatusettepanek 17

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 14 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(14 a) Väga oluline on koguda korrapäraselt võrreldavaid andmeid laste, noorukite, naiste ja muude riskirühmade vastu suunatud eri liiki vägivalla kohta Euroopa Liidus, et suuta hinnata vägivallaprobleemi tõelist ulatust ning rakendada asjakohaseid lahendusi.

Muudatusettepanek 18

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 15 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(15 a) Vastavalt ELi toimimise lepingu

artiklitele 8, 9 ja 10 peab liit edendama kõigi oma meetmete puhul soolist võrdõiguslikkust, võitlema sotsiaalse tõrjutuse vastu ning diskrimineerimisega rassilise või etnilise päritolu, usutunnistuse või veendumuste, puude, vanuse või seksuaalse sättumuse alusel.

Muudatusettepanek 19

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 15 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(15 b) Soolist võrdõiguslikkust arvestav eelarvestamine tähendab soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamist eelarvemenetluses. See hõlmab eelarve hindamist soolise mõõtme seisukohast, soolise mõõtme arvessevõtmist eelarvemenetluse kõigil tasanditel ning tulude ja kulude ümberkorraldamist soolise võrdõiguslikkuse edendamiseks.

Muudatusettepanek 20

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 18 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(18 b) Tulemuslikkuse kindlustamiseks tuleks tagada suurem sihtotstarbeline rahastamine projektidele, millega kaitstakse naiste õigusi ning edendatakse naiste ja meeste võrdõiguslikkust, ja muu hulgas naistevastase vägivalga vastu võitlemise meetmete.
Rahastamisvahendeid tuleks eraldada iga-aastaselt ja tasakaalustatud viisil, et tagada eesmärkide ja meetmete järjepidevus.

Muudatusettepanek 21

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 2

Komisjoni ettepanek

Programmiga rahastatakse meetmeid, millel on Euroopa lisaväärtus. Seepärast tagab komisjon, et rahastamiseks valitud meetmete eesmärk on pakkuda Euroopa lisaväärtusega tulemusi ning jälgida, kas Euroopa lisaväärtus saavutati programmiga rahastatud meetmete lõpptulemuste kaudu ka tegelikult.

Muudatusettepanek

Programmiga rahastatakse meetmeid, millel on Euroopa lisaväärtus, kooskõlas soolist võrdõiguslikkust arvestava eelarvestamise põhimõttega. Seepärast tagab komisjon, et rahastamiseks valitud meetmete eesmärk on pakkuda Euroopa lisaväärtusega tulemusi ning jälgida, kas Euroopa lisaväärtus saavutati programmiga rahastatud meetmete lõpptulemuste kaudu ka tegelikult. ***Euroopa lisaväärtust hinnatakse selle alusel, millisel määral meede aitaks saavutada üldprioriteetid, milleks on sooline võrdõiguslikkus ja võitlus naistevastase vägivalla vastu.***

Muudatusettepanek 22

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 3

Komisjoni ettepanek

Programmi üldine eesmärk on aidata luua piirkond, kus edendatakse ja ***kaitstakse*** isikute õigusi, nagu on sätestatud ***Euroopa Liidu*** toimimise lepingus ja Euroopa Liidu põhiõiguste hartas.

Muudatusettepanek

Programmi üldine eesmärk on aidata luua piirkond, kus edendatakse, ***kaitstakse*** ja ***rakendatakse tõhusalt*** isikute õigusi, ***naiste ja meeste võrdõiguslikkuse, võrdõiguslikkuse ja diskrimineerimiskeelu põhimõtet***, nagu on sätestatud ***ELi*** toimimise lepingus, Euroopa Liidu põhiõiguste hartas ja ***rahvusvahelistes inimõigustealastes konventsioonides, millega liit on ühinenud.***

Muudatusettepanek 23

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 4 – lõige 1 – punkt b

Komisjoni ettepanek

b) edendada võitlust soo, rassilise või etnilise päritolu, usutunnistuse või veendumuste, puuete, vanuse või seksuaalse sättumuse alusel toimuva diskrimineerimisega ning aidata tõhusalt kohaldada **naiste ja meeste võrdõiguslikkuse põhimõtet ning** puuetega inimeste ja eakate õigusi;

Muudatusettepanek

b) edendada võitlust soo, rassilise või etnilise päritolu, usutunnistuse või veendumuste, puuete, vanuse või seksuaalse sättumuse alusel toimuva diskrimineerimisega ning aidata tõhusalt kohaldada puuetega inimeste ja eakate õigusi;

Vt muudatusettepanekuid 10 ja 11, milles kehtestatakse erieesmärgid seoses naiste ja meeste võrdõiguslikkuse ning laste, noorukite, naiste ja muude riskirühmade vastu suunatud vägivalda ennetamise ja tõkestamisega.

Muudatusettepanek 24

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 4 – lõige 1 – punkt b a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(b a) edendada naiste õigusi, soolist võrdõiguslikkust ning naiste mõjuvõimu suurendamist; tagada, et liidu kõikide poliitikavaldkondade ja meetmete määratlemisel ja rakendamisel võetakse arvesse ka soolise võrdõiguslikkuse mõõdet;

Muudatusettepanek 25

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 4 – lõige 1 – punkt b b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(b b) hõlbustada kiire ja lihtsa menetluse abil vaidluste lahendamist diskrimineerimiskeelu põhimõtte

rikkumise korral;

Muudatusettepanek 26

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 4 – lõige 1 – punkt b c (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(b c) ennetada ja tõkestada laste, noorukite, naiste ja muude riskirühmade, näiteks eakate vastu suunatud igasugust vägivalda, sh soopõhist ja lähisuhtevägivalda, abistada ja kaitsta sellise vägivalla ohvreid ning määratleda käesolevas punktis esitatud erieesmärkidega seonduvad meetmed Daphne programmina;

Muudatusettepanek 27

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 4 – lõige 1 – punkt b d (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(b d) toetada ja edendada võrdset vääriskust;

Muudatusettepanek 28

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 4 – lõige 1 – punkt b e (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(b e) hoida ära vägivalda ja vihkamist, mis põhineb eelkõige sool, rassil, etnilisel päritolul, usutunnistusel, isiklikel veendumustel, puudel, vanusel ja soolisel identiteedil, võidelda selle vastu ja edendada sallivust ja inimvääriskuse austamist;

Muudatusettepanek 29

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 4 – lõige 1 – punkt b f (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

*(b f) edendada naiste ja meeste
võrdõiguslikkust tööturul ja võidelda
diskrimineerimise vastu selles
valdkonnas;*

Muudatusettepanek 30

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 4 – lõige 1 – punkt d

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

d) *edendada* lapse õiguste *austamist*;

d) *tagada* lapse õiguste *austamine*, võttes
arvesse, et tüdrukud on eriti haavatavad;

Muudatusettepanek 31

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 4 – lõige 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

*2 a. Käesolevas määruses sätestatud
eesmärkide saavutamise hindamiseks
kasutatavad näitajad ja kvantitatiivsed
andmed on eristatud sugude kaupa.*

Muudatusettepanek 32

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 5 – lõige 1 – punkt a

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

a) üldsuse teadlikkuse ja teadmiste
edendamine liidu õiguse ja poliitika
valdkonnas;

a) üldsuse teadlikkuse ja teadmiste
edendamine liidu õiguse ja poliitika
valdkonnas, *pöörates erilist tähelepanu
kodanike teadlikkuse parandamisele oma*

õigustest ja andes neile võimaluse neid kasutada, eelkõige naiste ja meeste võrdõiguslikkuse ja diskrimineerimiskeelu valdkonnas;

Muudatusettepanek 33

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 5 – lõige 1 – punkt b a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

b a) valitsusväliste organisatsioonide ja teiste vägivalla ennetamise ja selle vastu võitlemise valdkonnas tegutsevate organisatsioonide aitamine ja toetamine;

Muudatusettepanek 34

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 5 – lõige 1 – punkt b b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

b b) selliste ühenduste ja valitsusväliste organisatsioonide aitamine ja toetamine, mis tegelevad eelkõige inimkaubanduse ennetamisega ning inimkaubanduse ohvrite tuvastamise, kaitsmise ja abistamisega;

Muudatusettepanek 35

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 5 – lõige 1 – punkt b c (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

b c) koostöö valdkonnas tegutsevate ühenduste ja nende osaliselt piiriüleste võrgustike toetamine; teabe, parimate tavade ja tegevusmudelite vahetamise edendamine psühholoogilise ja õigusabi ning/või rahalise või sotsiaalse toetuse valdkonnas; vägivallaohvrite sotsiaalse

reintegratsiooni toetamine;

Muudatusettepanek 36

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 5 – lõige 1 – punkt b d (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

b d) ühenduste ja valitsusväliste organisatsioonide toetamine teabe, parimate tavade ja tegevusmudelite vahetamisel vägivallatsete rehabiliteerimise ja sotsiaalse reintegratsiooni valdkonnas koostoimes õigusprogrammiga;

Muudatusettepanek 37

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 5 – lõige 1 – punkt b e (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

b e) selliste ühenduste toetamine, mis pakuvad abi naistele, kes on langenud tööalase või sotsiaalse diskrimineerimise ohvriks;

Muudatusettepanek 38

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 5 – lõige 2 – punkt a**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

a) analüüsitegevus, nt andmete ja statistika kogumine; ühtsete meetodikate ning vajaduse korral näitajate või võrdlusnäitajate väljatöötamine; uuringud, teadusuuringud, analüüsid ja küsitlused; hindamised ja mõjuhindamised; suuniste, aruannete ja õppematerjalide väljatöötamine ja avaldamine; liidu õigusnormide ülevõtmise ja kohaldamise ning liidu poliitika rakendamise järelevalve

a) analüüsitegevus, nt **võrreldavate ning liigendatud** andmete ja statistika **regulaarne** kogumine, **kaasa arvatud vägivalla eri vormide ja kõikvõimalike kuritarvitamiste kohta alates füüsilistest rünnakutest laste, noorte, naiste ja muude ohustatud rühmade vastu kuni nende emotsionaalse väärkohtlemiseni**; ühtsete meetodikate ning vajaduse korral näitajate või võrdlusnäitajate väljatöötamine, **mille**

ja hindamine; õpitoad, seminarid, ekspertide kohtumised, konverentsid;

puhul andmed ja teave on liigendatud sugude kaupa; uuringud, teadusuuringud, analüüsid ja küsitlused; hindamised ja mõjuhindamised; suuniste, aruannete ja õppematerjalide väljatöötamine ja avaldamine; liidu õigusnormide ülevõtmise ja kohaldamise ning liidu poliitika rakendamise järelevalve ja hindamine; õpitoad, seminarid, ekspertide kohtumised, konverentsid, ***milles kasutatakse üldist läbivat soopõhist lähenemisviisi***;

Muudatusettepanek 39

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 5 – lõige 2 – punkt b

Komisjoni ettepanek

b) koolitustegevus, näiteks töötajate vahetus, õpikojad, seminarid, koolitajate väljaõpe, internetipõhiste või muude koolitusmoodulite arendamine;

Muudatusettepanek

b) koolitustegevus, näiteks töötajate vahetus, õpikojad, seminarid, koolitajate väljaõpe, internetipõhiste või muude koolitusmoodulite arendamine, ***mis on välja töötatud tihedas koostöös kodanikuühiskonna organisatsioonide ja ekspertidega ning milles kasutatakse üldist läbivat soopõhist lähenemisviisi; kui see on asjakohane, sisaldavad need tegevused soolist ja diskrimineerimiskeelu mõõdet ning nende eesmärgiks on soolise vägivalla ennetamine, sellevastane võitlus ja selle tunnistamine, samuti naiste ja meeste võrdõiguslikkuse edendamine***;

Muudatusettepanek 40

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 5 – lõige 2 – punkt b a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

b a) kampaaniad, mille eesmärk on võidelda sooliste stereotüüpide ja naiste kaubaks muutmise vastu meedias;

Muudatusettepanek 41

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 5 – lõige 2 – punkt c

Komisjoni ettepanek

c) vastastikune õpe, koostöö, teadlikkuse suurendamine ja teabe levitamine, heade tavade, uuenduslike käsituste ja kogemuste kindlakstegemine ja vahetus ning vastastikuse hindamise ja õppe korraldamine; konverentside ja seminaride korraldamine; teadlikkuse suurendamise ja teabekampaaniate, meediakampaaniate ja ürituste korraldamine, sealhulgas ettevõtjate teavitamine Euroopa Liidu poliitilistest prioriteetidest; materjalide koostamine ja avaldamine nii teabe kui ka programmi tulemuste levitamiseks; süsteemide ja töövahendite väljatöötamine, käitamine ja hooldus, kasutades info- ja sidetehnoloogiat;

Muudatusettepanek

c) vastastikune õpe, koostöö, teadlikkuse suurendamine ja teabe levitamine, heade tavade, uuenduslike käsituste ja kogemuste kindlakstegemine ja vahetus ning vastastikuse hindamise ja õppe korraldamine; konverentside ja seminaride korraldamine; teadlikkuse suurendamise ja teabekampaaniate, meediakampaaniate ja ürituste korraldamine, **kindlate sihtriühmadega tegelemine**, sealhulgas **vägivalla ennetamise ja selle vastu võitlemise kampaaniate korraldamine ning** ettevõtjate teavitamine Euroopa Liidu poliitilistest prioriteetidest; materjalide koostamine ja avaldamine nii teabe kui ka programmi tulemuste levitamiseks; süsteemide ja töövahendite väljatöötamine, käitamine ja hooldus, kasutades info- ja sidetehnoloogiat; **kõnealused tegevused peaksid sisaldama üldist läbivat soolist lähenemist, milles keskendutakse naiste ja meeste võrdõiguslikkuse ja diskrimineerimiskeelu edendamisele ning naiste mõjuvõimu suurendamisele;**

Muudatusettepanek 42

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 5 – lõige 2 – punkt d

Komisjoni ettepanek

d) põhiliste osaliste toetamine, näiteks liikmesriikide toetamine liidu õiguse ja poliitika rakendamisel; selliste oluliste Euroopa tasandi võrgustike toetamine, mille tegevus on seotud käesoleva programmi eesmärkide rakendamisega; Euroopa tasandil võrgustike loomine

Muudatusettepanek

d) põhiliste osaliste toetamine, näiteks liikmesriikide toetamine liidu õiguse ja poliitika rakendamisel; selliste oluliste Euroopa tasandi võrgustike toetamine, mille tegevus on seotud käesoleva programmi eesmärkide rakendamisega; **VVODEle ja muudele organisatsioonidele**

erialaasutuste ja -organisatsioonide, riiklike, piirkondlike ja kohalike ametiasutuste vahel; ekspertide võrgustike rahastamine; Euroopa tasandi vaatluskeskuste rahastamine.

(eelkõige nendele, kes võitlevad laste- ja naistevastase vägivalla vastu) meetme- või tegevustoetuste andmine kooskõlas programmi eesmärkidega; Euroopa tasandil võrgustike loomine erialaasutuste ja -organisatsioonide, riiklike, piirkondlike ja kohalike ametiasutuste vahel; ekspertide võrgustike rahastamine; ohvritele ja riskirühmadele tugiprogrammide loomine ja nende rakendamine vägivalla ennetamise ja selle vastu võitlemise valdkonnas; Euroopa tasandi vaatluskeskuste rahastamine.

Muudatusettepanek 43

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 5 – lõige 2 – punkt d a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

d a) meetmed, mis on välja töötatud otseselt soolise võrdõiguslikkuse ja diskrimineerimiskeelu põhimõtete edendamiseks, ja tõhusad meetmed igasuguse naistevastase vägivalla vastu võitlemiseks.

Muudatusettepanek 44

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 7 – lõige 1 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1 a. Programmi eesmärkide ja meetmete järjepidevuse tagamiseks ei erine iga valdkonna rahastamise iga-aastane tase olulisel määral, kui selleks ei ole objektiivseid põhjusi, mis on nõuetekohaselt dokumenteeritud ja millest on teatatud piisavalt varakult.

Muudatusettepanek 45

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 7 – lõige 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2 a. Igale käesolevas määruses esitatud eesmärgile tagatakse samaväärne või suurem rahaline toetus võrreldes artiklis 13 nimetatud programmide raames 2007.–2013. aastaks ette nähtud toetuste tasemega. Otsuse tegemisel vahendite eraldamiseks nimetatud valdkondadele iga-aastastes tööprogrammides võtab komisjon arvesse liidu prioriteete ja vajadust säilitada asjakohane ja piisav rahastamise tase kõigis artikli 4 lõikes 1 viidatud valdkondades.

Muudatusettepanek 46

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 8 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2. Programmi rakendamiseks võtab komisjon vastu aastased tööprogrammid **rakendusaktide kujul**. Need rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 9 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusega.

2. Programmi rakendamiseks võtab komisjon **rakendusaktide kujul** vastu aastased tööprogrammid, **mis on seotud artikli 4 lõikes 1 viidatud erieesmärkidega ja artiklis 5 viidatud meetmetega**. Need rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 9 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusega.

Selgitus

The proposed regulation does not include information on how the funding will be allocated to the different priorities and actions across the year and it does not provide guarantees that the levels of funding for the specific objectives of the programme will be predictable each year. Promoting equality of all, implementing the principle of non-discrimination, promoting equality between women and men and combating violence against women, children and other vulnerable persons require sustainable and predictable funding every year. In addition, European Networks working on those topics require sustainable and predictable funding to be able to continue their work with their members in an effective manner. The legal text of the Programme must provide some indication that funding for activities in these fields will be available every year.

Muudatusettepanek 47

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 8 – lõige 3 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

3 a. Tagatakse asjakohane ja õiglane rahalise toetuse jaotamine käesoleva määrusega hõlmatud eri valdkondade vahel, võttes arvesse artiklis 13 osutatud ajavahemiku 2007–2013 programmidele juba eraldatud rahastamise taset. Otsuse tegemisel vahendite eraldamiseks nimetatud valdkondadele iga-aastastes tööprogrammides võtab komisjon arvesse vajadust suurendada artikli 4 lõikes 1 viidatud erieesmärkide rahastamise taset.

Muudatusettepanek 48

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 12 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1. Komisjon teostab korrapäraselt programmi järelevalvet, et jälgida selle alusel ellu viidud meetmete rakendamist artikli 5 lõikes 1 osutatud meetmete valdkondades ning artiklis 4 osutatud erieesmärkide saavutamist. Järelevalve kujutab endast ka vahendit, mille abil hinnata, kuidas programmi meetmete raames on käsitletud soolise võrdõiguslikkuse ning mittediskrimineerimise küsimusi. *Kui see on asjakohane, tuleks* näitajaid eristada soo, vanuse ja puude alusel.

1. Komisjon teostab korrapäraselt programmi järelevalvet, et jälgida selle alusel ellu viidud meetmete rakendamist artikli 5 lõikes 1 osutatud meetmete valdkondades ning artiklis 4 osutatud erieesmärkide saavutamist. Järelevalve kujutab endast ka vahendit, mille abil hinnata, kuidas programmi meetmete raames on käsitletud soolise võrdõiguslikkuse, *vägivalla vastu võitlemise ja selle eest kaitsmise* ning mittediskrimineerimise küsimusi. Näitajaid *tuleks* eristada soo, vanuse ja puude alusel.

Muudatusettepanek 49

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 12 – lõige 3

Komisjoni ettepanek

3. Vahehindamise aruandes käsitletakse programmi eesmärkide saavutamist, vahendite kasutamise tõhusust ning programmi Euroopa lisaväärtust eesmärgiga määrata kindlaks, kas rahastamist programmiga hõlmatud valdkondades pikendatakse, muudetakse või see peatatakse pärast 2020. aastat. Peale selle uuritakse aruandes programmi mis tahes lihtsustamise võimalust, selle sisemist ja välist ühtsust ning kõikide eesmärkide ja meetmete jätkuvat asjakohasust. Selles võetakse arvesse artiklis 13 nimetatud programmide eel- ja järelhindamiste tulemusi.

Muudatusettepanek

3. Vahehindamise aruandes käsitletakse programmi eesmärkide saavutamist, vahendite kasutamise tõhusust ning programmi Euroopa lisaväärtust eesmärgiga määrata kindlaks, kas rahastamist programmiga hõlmatud valdkondades pikendatakse, muudetakse või see peatatakse pärast 2020. aastat. Peale selle uuritakse aruandes programmi mis tahes lihtsustamise võimalust, selle sisemist ja välist ühtsust ning kõikide eesmärkide ja meetmete jätkuvat asjakohasust. Selles võetakse arvesse artiklis 13 nimetatud programmide eel- ja järelhindamiste tulemusi. ***Vahehindamise aruandes käsitleb komisjon eelkõige tegevuskulude toetusi, mis on antud põhiliste osaliste, Euroopa tasandi võrgustike, ekspertide võrgustike või Euroopa tasandi vaatluskeskuste rahastamiseks.***

Muudatusettepanek 50

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 12 – lõige 4 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

4 a. Artiklis 3 ja artikli 4 lõikes 1 nimetatud üld- ja erieesmärkide saavutamist hinnatakse mõõdetavate, sooliselt eristatud tulemusnäitajate alusel. Peamine võrdlusnäitaja on Euroopa lisaväärtus soolise võrdõiguslikkuse ning naistevastase vägivalla vastu võitlemise üldeesmärgi saavutamisel.

Muudatusettepanek 51

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 12 – lõige 4 a b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

4 a b. Vahehindamise aruandesse ja järelhindamise aruandesse lisatakse üldine, läbiv sooline mõõde ning hindamise järelused põhinevad näitajatel ja andmetel, mis on sooliselt eristatud ja soospetsiifilised.

MENETLUS

Pealkiri	Õiguste ja kodakondsuse programmi kehtestamine ajavahemikuks 2014–2020
Viited	COM(2011)0758 – C7-0438/2011 – 2011/0344(COD)
Vastutav komisjon istungil teada andmise kuupäev	LIBE 15.12.2011
Arvamuse esitaja(d) istungil teada andmise kuupäev	FEMM 15.12.2011
Kaasatud komisjon(id) - istungil teada andmise kuupäev	24.5.2012
Arvamuse koostaja nimetamise kuupäev	Regina Bastos 22.11.2011
Arutamine parlamendikomisjonis	10.7.2012 3.9.2012
Vastuvõtmise kuupäev	19.9.2012
Lõpphääletuse tulemus	+: 25 –: 1 0: 3
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Regina Bastos, Marije Cornelissen, Edite Estrela, Iratxe García Pérez, Zita Gurmai, Mikael Gustafsson, Mary Honeyball, Lívia Járóka, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Nicole Kiil-Nielsen, Silvana Koch-Mehrin, Rodi Kratsa-Tsagaropoulou, Astrid Lulling, Barbara Matera, Krisztina Morvai, Norica Nicolai, Joanna Senyszyn, Joanna Katarzyna Skrzydlewska, Britta Thomsen, Marina Yannakoudakis, Anna Záborská, Inês Cristina Zuber
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Silvia Costa, Mariya Gabriel, Ana Miranda, Doris Pack, Antigoni Papadopoulou, Licia Ronzulli, Angelika Werthmann

19.7.2012

EELARVEKOMISJONI ARVAMUS

kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjonile

ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega kehtestatakse ajavahemikuks 2014–2020 õiguste ja kodakondsuse programm (COM(2011)0758 – C7-0438/2011 – 2011/0344(COD))

Arvamuse koostaja: Barbara Matera

LÜHISELGITUS

Komisjon esitas ettepaneku õiguste ja kodakondsuse programmi loomiseks ajavahemikuks 2014–2020, mis on osa kavandatavast mitmeaastasest finantsraamistikust. Programmi üldine eesmärk on aidata luua piirkond, kus edendatakse ja kaitstakse isikute õigusi, nagu on sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingus ja Euroopa Liidu põhiõiguste hartas.

Õiguste ja kodakondsuse programm, mille eesmärk on lihtsustada ja ratsionaliseerida, on kolme kehtiva programmi järeltulija. Need programmid on „Põhiõigused ja kodakondsus”, „Daphne III” ning tööhõive ja sotsiaalse solidaarsuse programmi „Progress” osad „Mittediskrimineerimine ja mitmekesisus” ning „Sooline võrdõiguslikkus”. Pärast mõjuhindamist on komisjon jõudnud järeldusele, et nende programmide ühendamine võimaldab planeerida paremini rahastamist inimõiguste, mittediskrimineerimise, andmekaitse ja kodakondsuse valdkonnas.

Õiguste ja kodakondsuse programmil on viis konkreetset eesmärki:

- aidata edendada liidu kodakondsusest tulenevaid õigusi;
- edendada võitlust soo, rassilise või etnilise päritolu, usutunnistuse või veendumuste, puuete, vanuse või seksuaalse sättumuse alusel toimuva diskrimineerimisega ning naiste ja meeste võrdõiguslikkuse ning puuetega inimeste ja eakate õiguste tõhusat kohaldamist;
- aidata tagada kõrgetasemeline isikuandmete kaitse;
- edendada lapse õiguste austamist;
- võimaldada tarbijatel ja ettevõtjatel siseturul kindlustundega kaubelda ja osta, tugevdades liidu tarbijakaitse õigusnormidest tulenevaid õigusi ning toetades ettevõtlusvabadust siseturul piiriüleste tehingute kaudu.

Arvamuse koostaja tunneb muret selle pärast, et praeguse rahastamisperioodiga võrreldes ei käsitleta kõnealuses ettepanekus uue perioodi kohta piisavalt selliseid valdkondi nagu laste kaitsmine, noorte ja naiste vastu suunatud vägivald, võitlus inimkaubanduse ja seksuaalse

ekspluateerimise vastu ning soolise võrdõiguslikkuse küsimused ja süvalaiendamine, mille tõttu võib juhtuda, et need valdkonnad ei saa piisavalt tähelepanu ega rahalist toetust.

Komisjoni ettepanekus sätestatakse, et peamised selliste eesmärkide saavutamise näitajad on muu hulgas õiguste austamise, kasutamise ja rakendamise tajumine ning kaebuste arv. Arvamuse koostaja tuletab meelde, et õiguste austamise tajumine ja kaebuste arv ei ole tulemuste mõõtmiseks ideaalsed näitajad. Neid võivad mõjutada paljud tegurid, millest mitmed ei kuulu õiguste ja kodakondsuse programmi pädevusse. Lisaks on ilmselge, et vähenenud kaebuste arv ei saa tõendada programmi eesmärkide saavutamist. Programmi rakendamiseks eraldatud assigneeringud ajavahemikuks 1. jaanuar 2014 kuni 31. detsember 2020 on 439 miljonit eurot (kehtivates hindades). Kui inflatsiooni ja programmis tehtavaid muudatusi mitte arvestada, on tulevase Euroopa Liidu õigusel rajaneva ala loomiseks ette nähtud vahendite maht võrreldav praeguse mitmeaastase finantsraamistiku vahendite mahuga.

Komisjoni esildatud õiguste ja kodakondsuse programm (2014–2020) tuleks heaks kiita järgmiste muudatusettepanekutega.

MUUDATUSETTEPANEKUD

Eelarvekomisjon palub vastutaval kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjonil lisada oma raportisse järgmised muudatusettepanekud:

Muudatusettepanek 1

Seadusandliku resolutsiooni projekt Lõige 1 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1 a. juhib tähelepanu asjaolule, et seadusandlikus ettepanekus esitatud rahastamispakett on vaid seadusandjale suunatud soovitus ning seda ei saa määrata kindlaks enne, kui jõutakse kokkuleppele määruse osas, millega kehtestatakse mitmeaastane finantsraamistik aastateks 2014–2020;

Muudatusettepanek 2

Seadusandliku resolutsiooni projekt

Lõige 1 b (uus)

Seadusandliku resolutsiooni projekt

Muudatusettepanek

1 b. tuletab meelde oma 8. juuni 2011. aasta resolutsiooni tulevikku investeerimise ning uue mitmeaastase finantsraamistiku kohta konkurentsivõimelise, jätkusuutliku ja kaasava Euroopa nimel¹; kordab, et järgmises mitmeaastases finantsraamistikus on vaja piisavaid lisavahendeid, et liit saaks täita oma olemasolevaid poliitilisi prioriteete ning uusi ülesandeid, mis on sätestatud Lissaboni lepingus, samuti reageerida ootamatutele sündmustele; palub nõukogul, juhul kui ta ei jaga seda seisukohta, selgelt välja tuua, millised poliitilised prioriteedid või projektid võiks täielikult peatada, hoolimata nende tõendatud lisandväärtusest Euroopa jaoks; märgib, et isegi järgmise mitmeaastase finantsraamistiku ressursside 5% kasv 2013. aastaga võrreldes aitaks vaid piiratud määral kaasa liidu kokkulepitud eesmärkide ja kohustuste ning liidu solidaarsuspõhimõtte elluviimisele;

¹ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2011)0266.

Muudatusettepanek 3

**Ettepanek võtta vastu määrus
Volitus 1 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

võttes arvesse Euroopa Liidu põhiõiguste hartat,

Muudatusettepanek 4

Ettepanek võtta vastu määrus

Põhjendus 1 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(1 a) Oma 8. juuni 2011. aasta resolutsioonis tulevikku investeerimise ning uue mitmeaastase finantsraamistiku kohta konkurentsivõimelise, jätkusuutliku ja kaasava Euroopa nimel¹ rõhutas Euroopa Parlament, et Euroopa kodakondsuse edendamisel on otsene mõju eurooplaste igapäevaelule ning see aitab paremini mõista liidu poliitika pakutavaid võimalusi ja Euroopa Liidu põhiõiguste hartas ja aluslepingutes sätestatud põhiõiguseid; on veendunud, et tuleb tagada kodakondsuse valdkonna piisav rahastamine.

¹ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2011)0266.

Muudatusettepanek 5

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 9 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(9 a) Rahastamise struktuuri ratsionaliseerimine ja lihtsustamine ei tohi tähendada niisuguste rahaliste vahendite vähendamist, mis on eraldatud varasemate programmide raames ajavahemikuks 2007–2013. Võimalikele taotlejatele vahendite kättesaadavamaks tegemiseks tuleks ühtlasi lihtsustada taotlusmenetlusi ja finantsjuhtimise nõudeid ning kõrvaldada halduskoormus. Projektikonkursid ja nendega seotud dokumendid peavad olema kättesaadavad kõigis liidu ametlikes keeltes.

Selgitus

Vt pr Gönczi muudatusettepanekut nr 8.

Muudatusettepanek 6

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 11 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(11 a) Rakendamise ja kulutuste kvaliteedi parandamine peaksid olema juhtpõhimõtte programmi eesmärkide saavutamisel, tagades samal ajal rahaliste vahendite optimaalse kasutamise;

Muudatusettepanek 7

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 14 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(14 a) Tuleb tagada programmi usaldusväärne finantsjuhtimine ja rakendamine võimalikult tulemuslikul ja kasutajasõbralikul viisil, tagades samal ajal ka õiguskindluse ja programmi kättesaadavuse kõikidele osalejatele.

Muudatusettepanek 8

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 3

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Programmi üldine eesmärk on *aidata luua piirkond*, kus edendatakse ja kaitstakse isikute õigusi, nagu on sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingus ja Euroopa Liidu põhiõiguste hartas.

Programmi üldine eesmärk on *edasi arendada piirkonda*, kus edendatakse ja kaitstakse isikute õigusi, nagu on sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingus ja Euroopa Liidu põhiõiguste hartas.

Muudatusettepanek 9

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 4 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Artiklis 3 sätestatud üldeesmärkide saavutamiseks on programmil järgmised erieesmärgid:

a) aidata edendada liidu kodakondsusest tulenevaid õigusi;

b) edendada võitlust soo, rassilise või etnilise päritolu, usutunnistuse või veendumuste, puuete, vanuse või seksuaalse sättumuse alusel toimuva diskrimineerimisega ning naiste ja meeste võrdõiguslikkuse ning puuetega inimeste ja eakate **õiguste tõhusat kohaldamist**;

c) aidata tagada kõrgetasemeline isikuandmete kaitse;

d) edendada lapse õiguste austamist;

e) võimaldada tarbijatel ja ettevõtjatel siseturul kindlustundega kaubelda ja osta, tugevdades liidu tarbijakaitse õigusnormidest tulenevaid õigusi ning toetades ettevõtlusvabadust siseturul piiriüleste tehingute kaudu.

Muudatusettepanek

1. Artiklis 3 sätestatud üldeesmärkide saavutamiseks on programmil järgmised erieesmärgid:

a) aidata edendada liidu kodakondsusest tulenevaid õigusi;

b) edendada võitlust soo, rassilise või etnilise päritolu, usutunnistuse või veendumuste, puuete, vanuse või seksuaalse sättumuse alusel toimuva diskrimineerimisega ning **aidata tõhusalt kohaldada** naiste ja meeste võrdõiguslikkuse **põhimõtet ja soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamist** ning puuetega inimeste ja eakate **õigusi**;

c) aidata tagada kõrgetasemeline isikuandmete kaitse;

d) edendada lapse õiguste austamist, **laste, noorte ja naiste kaitsmist igasuguse vägivalda eest, võitlust inimkaubanduse ja seksuaalse ekspluateerimise vastu**;

e) võimaldada tarbijatel ja ettevõtjatel siseturul kindlustundega kaubelda ja osta, tugevdades liidu tarbijakaitse õigusnormidest tulenevaid õigusi ning toetades ettevõtlusvabadust siseturul piiriüleste tehingute kaudu.

Muudatusettepanek 10

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 4 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

Lõikes 1 sätestatud eesmärkide saavutamise näitajad on muu hulgas see, kuidas Euroopa tajub nende õiguste austamist, kasutamist ja rakendamist, ning kaebuste arv.

Muudatusettepanek

2. Lõikes 1 sätestatud eesmärkide saavutamise näitajad on muu hulgas see, kuidas Euroopa tajub nende õiguste austamist, kasutamist ja rakendamist, **liikmesriikide paranenud positsioon rahvusvaheliselt tunnustatud inimõiguste näitajate kohaselt ning edukalt lahendatud** kaebuste arv.

Muudatusettepanek 11

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 5 – lõige 2 – punkt c

Komisjoni ettepanek

c) vastastikune õpe, koostöö, teadlikkuse suurendamine ja teabe levitamine, heade tavade, uuenduslike käsituste ja kogemuste kindlakstegemine ja vahetus ning vastastikuse hindamise ja õppe korraldamine; konverentside ja seminaride korraldamine; teadlikkuse suurendamise ja teabekampaaniate, meediakampaaniate ja ürituste korraldamine, sealhulgas **ettevõtjate** teavitamine Euroopa Liidu poliitilistest prioriteetidest; materjalide koostamine ja avaldamine nii teabe kui ka programmi tulemuste levitamiseks; süsteemide ja töövahendite väljatöötamine, käitamine ja hooldus, kasutades info- ja sidetehnoloogiat;

Muudatusettepanek

c) vastastikune õpe, koostöö, teadlikkuse suurendamine ja teabe levitamine, heade tavade, uuenduslike käsituste ja kogemuste kindlakstegemine ja vahetus ning vastastikuse hindamise ja õppe korraldamine; konverentside ja seminaride korraldamine; teadlikkuse suurendamise ja teabekampaaniate, meediakampaaniate ja ürituste korraldamine, sealhulgas teavitamine Euroopa Liidu poliitilistest prioriteetidest; materjalide koostamine ja avaldamine nii teabe kui ka programmi tulemuste levitamiseks; süsteemide ja töövahendite väljatöötamine, käitamine ja hooldus, kasutades info- ja sidetehnoloogiat;

Selgitus

Ettevõtjate teavitamine ELi poliitilistest prioriteetidest rahastatakse juba ELi eelarvejaotise 16 („teatis”) raames.

Muudatusettepanek 12

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 7 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. *Finantsraamistik* programmi täitmiseks on 439 miljonit eurot.

Muudatusettepanek

1. *Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni vahelise .../... institutsioonidevahelise kokkuleppe (eelarvealase koostöö ning usaldusväärse finantsjuhtimise kohta) punkti [17] tähenduses on ajavahemikuks 2014–2020 selle programmi täitmiseks ettenähtud rahastamispakett, mis on eelarvepädevatele institutsioonidele iga-aastase eelarvemenetluse käigus peamiseks juhiseks, 439 miljonit eurot.*

Muudatusettepanek 13

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 7 – lõige 3

Komisjoni ettepanek

3. *Eelarvepädev asutus kinnitab ettenähtud iga-aastased assigneeringud nõukogu XX.XX.XXX määrusega (EL, Euratom) nr XX/XX (millega sätestatakse mitmeaastane finantsraamistik aastateks 2014–2020) kehtestatud piires.*

Muudatusettepanek

3. *Eelarvepädevad institutsioonid kinnitavad ettenähtud iga-aastased assigneeringud, ilma et see piiraks määruse (millega määratakse kindlaks mitmeaastane finantsraamistik aastateks 2014–2020) ning Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni vahelise xxx/201z institutsioonidevahelise kokkuleppe (eelarvealase koostöö ning usaldusväärse finantsjuhtimise kohta) sätete kohaldamist.*

Muudatusettepanek 14

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 10 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Komisjon peab tagama koostöös liikmesriikidega vastavuse ja täiendavuse ning koostoime teiste liidu vahenditega, muu hulgas õigusprogrammiga, programmiga „Kodanike Euroopa” ning siseküsimuste, tööhõive ja sotsiaalküsimuste, tervise ja tarbijakaitse, hariduse, koolituse, noorte ja spordi, infoühiskonna ning laienemise valdkonna programmide, eelkõige ühinemiseelse abi rahastamisvahendi ja ühise strateegilise raamistiku fondidega..

Muudatusettepanek

1. Komisjon peab tagama koostöös liikmesriikidega vastavuse ja täiendavuse ning koostoime teiste liidu vahenditega, muu hulgas õigusprogrammiga, programmiga „Kodanike Euroopa” ning siseküsimuste, tööhõive ja sotsiaalküsimuste, tervise- ja tarbijakaitse, hariduse, koolituse, noorte ja spordi, infoühiskonna ning laienemise valdkonna programmide, eelkõige ühinemiseelse abi rahastamisvahendi ja ühise strateegilise raamistiku fondidega. ***Komisjon tagab ka üldise vastavuse ja täiendavuse ning koostoime ELi ametitega, kelle mandaadid hõlmavad samu valdkondi kui programm.***

Muudatusettepanek 15

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 10 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Programm võib jagada ressursse muude ühenduse rahastamisvahenditega, eelkõige õigusprogrammiga, et viia ellu meetmeid, mis vastavad mõlema programmi eesmärkidele. Meede, mida on programmi alusel rahastatud, võib olla aluseks ka rahastamisele õigusprogrammi alusel, tingimusel et rahastamine ei kata samu kuluartikleid.

Muudatusettepanek

2. Programm võib jagada ressursse muude ühenduse rahastamisvahenditega, eelkõige õigusprogrammiga, et viia ellu meetmeid, mis vastavad mõlema programmi eesmärkidele. Meede, mida on programmi alusel rahastatud, võib olla aluseks ka rahastamisele õigusprogrammi alusel, tingimusel et rahastamine ei kata samu kuluartikleid. ***Kooskõlas usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõttega tuleks vältida topeltrahastamist, näidates selgelt iga kululiigi rahastamisallikaid.***

Selgitus

Tingimused, mille alusel võib rahastamist jagada erinevate programmide vahel, ei ole selgelt sõnastatud. Täiendav probleem seisneb erinevate väikese mahuga projektide rahastamisvahendite hajumisel.

MENETLUS

Pealkiri	Õiguste ja kodakondsuse programmi kehtestamine ajavahemikuks 2014–2020
Viited	COM(2011)0758 – C7-0438/2011 – 2011/0344(COD)
Vastutav komisjon istungil teada andmise kuupäev	LIBE 15.12.2011
Arvamuse esitaja(d) istungil teada andmise kuupäev	BUDG 15.12.2011
Arvamuse koostaja nimetamise kuupäev	Barbara Matera 6.2.2012
Vastuvõtmise kuupäev	12.7.2012
Lõpphääletuse tulemus	+: 28 –: 3 0: 2
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Marta Andreasen, Richard Ashworth, Jean Louis Cottigny, Jean-Luc Dehaene, Isabelle Durant, James Elles, Göran Färm, José Manuel Fernandes, Eider Gardiazábal Rubial, Salvador Garriga Polledo, Lucas Hartong, Jutta Haug, Monika Hohlmeier, Anne E. Jensen, Jan Kozłowski, Alain Lamassoure, Giovanni La Via, Barbara Matera, Claudio Morganti, Juan Andrés Naranjo Escobar, Nadezhda Neynsky, Dominique Riquet, Alda Sousa, Helga Trüpel
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Alexander Alvaro, Bendt Bendtsen, Frédéric Daerden, Gerben-Jan Gerbrandy, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, Jutta Steinruck, Theodor Dumitru Stolojan, Nils Torvalds
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed (kodukorra art 187 lg 2)	Leonardo Domenici

18.9.2012

ÕIGUSKOMISJONI ARVAMUS

kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjonile

ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega kehtestatakse ajavahemikuks 2014–2020 õiguste ja kodakondsuse programm (COM(2011)0758 – C7-0438/2011 – 2011/0344(COD))

Arvamuse koostaja: Klaus-Heiner Lehne

LÜHISELGITUS

Aastateks 2014–2020 kehtestatava õiguste ja kodakondsuse programmiga püütakse rakendada Stockholmi programmis esitatud eesmäärke, edendades ja kaitstes kodanikele Euroopa aluslepingute ja Euroopa Liidu põhiõiguste hartaga antud õigusi.

Paljud neist probleemidest, millest kodanikud on seoses oma vabalt liikumise õigusega teada andnud, tulenevad sellest, et kodanikud või ametiasutused, kellega neil tegemist on, ei ole aluslepingutest tulenevatest õigustest või nende ulatusest piisavalt teadlikud. Kõnealuse programmi laiem eesmärk on see viga parandada.

Õiguste ja kodakondsuse programm on põhiõiguste ja kodakondsuse programmi, programmi Daphne III ja osalt ka programmi Progress järeltulija. Uus koondprogramm hõlmab kõikide olemasolevate programmide eesmäärke, et võimaldada konkreetsetele projektidele vahendite eraldamisel suuremat paindlikkust.

Õiguskomisjon on veendunud, et see võimaldab Euroopa Liidul jätkuvalt edendada õiguste tagamist, ning loodab, et selles valdkonnas uue koondprogrammi loomine tekitab koostoimeid ja omab suuremat mõju.

See programm täiendab aastateks 2014–2020 tehtud asjaomast õigusprogrammi, mille eest on vastutavad õiguskomisjon ning kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjon.

Õigusliku aluse põhjal eraldatakse programmist vahendeid järgmistele valdkondadele: võitlemine diskrimineerimise vastu (Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 19 lõige 2), vabalt liikumise õigus (Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 21 lõige 2), siseturg (Euroopa Liidu toimimise lepingu artikkel 114), rahvatervis (Euroopa Liidu toimimise lepingu artikkel 168), tarbijakaitse (Euroopa Liidu toimimise lepingu artikkel 169) ja haldustoetused liikmesriikidele, sh teabevahetuseks ja koolituseks (Euroopa Liidu toimimise lepingu artikkel

197).

Õiguskomisjon on seisukohal, et ettepanekus esitatud üld- (artikkel 3) ja erieesmärgid (artikkel 4) ning meetmed (artikkel 5) on enamjaolt rahuldavad, ning soovitab seetõttu programmi laialdast toetamist.

Õiguskomisjon soovitab sellegipoolest teha määruse ettepanekusse mõned väiksemad muudatused – peamiselt selleks, et tagada piisav täpsus programmi üksikasjades.

Lisaks on õiguskomisjon seisukohal, et iga-aastaste tööprogrammide vastuvõtmiseks oleks kohasem kasutada delegeeritud õigusakte.

MUUDATUSETTEPANEKUD

Õiguskomisjon palub vastutaval kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjonil lisada oma raportisse järgmised muudatusettepanekud:

Muudatusettepanek 1

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 17

Komisjoni ettepanek

Rakendamisolulitused tuleks anda komisjonile seoses iga-aastaste tööprogrammide vastuvõtmisega. Nende volituste rakendamisel tuleks toimida kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrusega (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide ellu viidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisolulituste teostamise suhtes. Asjaomaste iga-aastaste summade mõju eelarvele võib pidada väheseks. Seepärast tuleks kohaldada nõuandemenetlust.

Muudatusettepanek

Programmi elluviimiseks tuleks komisjonile anda seoses iga-aastaste tööprogrammide vastuvõtmisega õigus võtta kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte. On äärmiselt tähtis, et komisjon korraldaks ettevalmistuste käigus asjakohaseid konsultatsioone, sh ekspertide tasandil. Delegeeritud õigusaktide ettevalmistamisel ja koostamisel peaks komisjon tagama, et asjakohased dokumendid edastatakse sama- ja õigeaegselt ning sobival viisil Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

Selgitus

Selle muudatusettepaneku ning muudatusettepanekute 6–15 eesmärk on sätestada, et iga-aastased tööprogrammid võetaks vastu delegeeritud õigusaktidena.

Muudatusettepanek 2

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 4 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Lõikes 1 sätestatud eesmärkide saavutamise näitajad on muu hulgas see, kuidas Euroopa tajub nende õiguste austamist, kasutamist ja rakendamist, ning kaebuste arv.

Muudatusettepanek

2. Lõikes 1 sätestatud eesmärkide saavutamise näitajad on muu hulgas **nende kodanike arv ja osakaal, kes on saanud osa programmi raames rahastatavatest teadlikkuse suurendamise meetmetest, riiklikul ja Euroopa tasandil kogutud kvalitatiivsed andmed selle kohta, mil määral on kodanikud teadlikud oma ELi õigustikust tulenevatest õigustest**, see, kuidas Euroopa tajub nende õiguste austamist, kasutamist ja rakendamist, ning kaebuste arv.

Selgitus

Selle muudatusettepaneku eesmärk on tagada, et programmi hindamisel kasutatavad näitajad on piisavalt täpsed.

Muudatusettepanek 3

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 5 – lõige 2 – punkt c

Komisjoni ettepanek

c) vastastikune õpe, koostöö, teadlikkuse suurendamine ja teabe levitamine, heade tavade, uuenduslike käsituste ja kogemuste kindlakstegemine ja vahetus ning vastastikuse hindamise ja õppe korraldamine; konverentside ja seminaride korraldamine; teadlikkuse suurendamise ja teabekampaaniate, meediakampaaniate ja ürituste korraldamine, sealhulgas ettevõtjate teavitamine Euroopa Liidu poliitilistest prioriteetidest; materjalide koostamine ja avaldamine nii teabe kui ka programmi tulemuste levitamiseks; süsteemide ja töövahendite väljatöötamine, käitamine ja hooldus, kasutades info- ja

Muudatusettepanek

c) vastastikune õpe, koostöö, **piiriülese koostöö kooskõlastamismehhanismid**, teadlikkuse suurendamine ja teabe levitamine, heade tavade, uuenduslike käsituste ja kogemuste kindlakstegemine ja vahetus ning vastastikuse hindamise ja õppe korraldamine; konverentside ja seminaride korraldamine; teadlikkuse suurendamise ja teabekampaaniate, meediakampaaniate ja ürituste korraldamine, sealhulgas ettevõtjate teavitamine Euroopa Liidu **õigusaktidest ja** poliitilistest prioriteetidest; materjalide koostamine ja avaldamine nii teabe kui ka programmi tulemuste levitamiseks;

sidetehnoloogiat;

süsteemide ja töövahendite, *sh ka liikmesriikides eksisteerivate süsteemide ja rakenduste piiriülese koostalitlusvõime väljatöötamine, käitamine ja hooldus, kasutades info- ja sidetehnoloogiat;*

Selgitus

Õiguskomisjon on seisukohal, et ettepanekus ei pöörata piiriülestele probleemidele piisavalt tähelepanu.

Muudatusettepanek 4

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 5 – lõige 2 – punkt d

Komisjoni ettepanek

d) põhiliste osaliste toetamine, näiteks liikmesriikide toetamine liidu õiguse ja poliitika rakendamisel; selliste oluliste Euroopa tasandi võrgustike toetamine, mille tegevus on seotud käesoleva programmi eesmärkide rakendamisega; Euroopa tasandil võrgustike loomine erialaasutuste ja -organisatsioonide, riiklike, piirkondlike ja kohalike ametiasutuste vahel; ekspertide võrgustike rahastamine; Euroopa tasandi vaatluskeskuste rahastamine.

Muudatusettepanek

d) põhiliste osaliste toetamine, näiteks liikmesriikide toetamine liidu õiguse ja poliitika rakendamisel **ja kohaldamisel**; selliste oluliste Euroopa tasandi võrgustike toetamine, mille tegevus on seotud käesoleva programmi eesmärkide rakendamisega; Euroopa tasandil võrgustike loomine erialaasutuste ja -organisatsioonide, riiklike, piirkondlike ja kohalike ametiasutuste vahel; **olemasolevate võrgustike suurem kooskõlastamine**; ekspertide võrgustike rahastamine; Euroopa tasandi vaatluskeskuste rahastamine.

Selgitus

Õiguskomisjon leiab, et programmi raames võetavate meetmete üks eesmärk peaks olema ka kooskõlastamise parandamine.

Muudatusettepanek 5

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 6 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Avalik-õiguslikud ja eraõiguslikud

Muudatusettepanek

2. Avalik-õiguslikud ja eraõiguslikud

organid ja asutused, kelle seaduslik asukoht on muudes kolmandates riikides, eelkõige sellistes riikides, kelle suhtes kohaldatakse Euroopa naabruspoliitikat, võivad programmi tegevuses osaleda, kui see teenib programmi eesmärki.

organid ja asutused, kelle seaduslik asukoht on muudes kolmandates riikides, eelkõige sellistes riikides, kelle suhtes kohaldatakse Euroopa naabruspoliitikat, võivad programmi tegevuses osaleda, kui see teenib programmi eesmärki **ja kui asjaomane kolmas riik seda tegevust kaasrahastab.**

Selgitus

Õiguskomisjon on seisukohal, et Euroopa naabruspoliitikas osalevates riikides toimuvatele programmidele tuleks kehtestada nõue, et asjakohane kolmas riik peab neid kaasrahastama.

Muudatusettepanek 6

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 8 – pealkiri**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Rakendusmeetmed

Iga-aastased töökavad

Muudatusettepanek 7

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 8 – lõige 1**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1. Komisjon rakendab liidu finantstoetust kooskõlas XX.XX.XXXX määrusega (EL, Euratom) nr XX/XX, mis käsitleb Euroopa Liidu aastaeelarve suhtes kohaldatavaid finantseeskirju.

Komisjonile antakse seoses iga-aastaste tööprogrammide vastuvõtmisega õigus võtta kooskõlas artikliga 9 vastu delegeeritud õigusakte.

Muudatusettepanek 8

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 8 – lõige 2**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2. Programmi rakendamiseks võtab komisjon vastu aastased tööprogrammid

välja jäetud

rakendusaktide kujul. Need rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 9 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusega.

Muudatusettepanek 9

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 8 – lõige 3**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

3. Aastastes tööprogrammides sätestatakse nende rakendamiseks vajalikud meetmed, projektikonkursside prioriteedid ja kõik muud XX.XX.XXXX määrusega (EL, Euratom) nr XX/XX (mis käsitleb Euroopa Liidu aastaelarve suhtes kohaldatavaid finantseeskirju) nõutavad punktid.

välja jäetud

Muudatusettepanek 10

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 9 – pealkiri**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Komiteemenetlus

Delegeeritud volituste rakendamine

Muudatusettepanek 11

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 9 – lõige 1**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1. Komisjoni abistab komitee. See komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.

1. Volitused võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.

Muudatusettepanek 12

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 9 – lõige 2**

Komisjoni ettepanek

2. Käesolevale lõikele viidates kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 4.

Muudatusettepanek

2. Artiklis 8 osutatud volitused võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile ajavahemikuks [käesoleva määruse jõustumise kuupäev] kuni 31. detsember 2020.

Muudatusettepanek 13

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 9 – lõige 2 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

2 a. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artiklis 8 osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist Euroopa Liidu Teatajas või otsuses kindlaksmääratud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.

Muudatusettepanek

Muudatusettepanek 14

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 9 – lõige 2 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

2 b. Kohe, kui komisjon on vastu võtnud delegeeritud õigusakti, teavitab ta sellest üheaegselt nii Euroopa Parlamenti kui ka nõukogu.

Muudatusettepanek

Muudatusettepanek 15

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 9 – lõige 2 c (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2 c. Artikli 8 kohaselt vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub ainult siis, kui Euroopa Parlament või nõukogu ei ole esitanud sellele vastuväiteid kahe kuu jooksul alates sellest, kui õigusakt Euroopa Parlamendile ja nõukogule teatavaks tehti, või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne nimetatud ajavahemiku möödumist teatanud, et ei kavatse vastuväiteid esitada. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.

MENETLUS

Pealkiri	Õiguste ja kodakondsuse programmi kehtestamine ajavahemikuks 2014–2020
Viited	COM(2011)0758 – C7-0438/2011 – 2011/0344(COD)
Vastutav komisjon istungil teada andmise kuupäev	LIBE 15.12.2011
Arvamuse esitaja(d) istungil teada andmise kuupäev	JURI 15.12.2011
Arvamuse koostaja nimetamise kuupäev	Klaus-Heiner Lehne 26.6.2012
Arutamine parlamendikomisjonis	10.7.2012
Vastuvõtmise kuupäev	18.9.2012
Lõpphääletuse tulemus	+: 25 –: 0 0: 0
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Raffaele Baldassarre, Luigi Berlinguer, Sebastian Valentin Bodu, Françoise Castex, Christian Engström, Marielle Gallo, Giuseppe Gargani, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, Sajjad Karim, Klaus-Heiner Lehne, Antonio Masip Hidalgo, Jiří Maštálka, Alajos Mészáros, Bernhard Rapkay, Evelyn Regner, Francesco Enrico Speroni, Dimitar Stoyanov, Rebecca Taylor, Alexandra Thein, Rainer Wieland, Cecilia Wikström, Tadeusz Zwiefka
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Piotr Borys, Eva Lichtenberger, Angelika Niebler, Dagmar Roth-Behrendt, József Szájer
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed (kodukorra art 187 lg 2)	Jacek Włosowicz

16.7.2012

PETITSIOONIKOMISJONI ARVAMUS

kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjonile

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse kohta, millega kehtestatakse ajavahemikuks 2014–2020 õiguste ja kodakondsuse programm
(COM(2011)0758 – C7-0438/2011 – 2011/0344(COD))

Arvamuse koostaja: Adina-Ioana Vălean

LÜHISELGITUS

Ajavahemikku 2014–2020 hõlmav õiguste ja kodakondsuse programm on kolme varasema programmi („Põhiõigused ja kodakondsus”, Daphne III ning tööhõive ja sotsiaalse solidaarsuse programmi „Progress” kuuluvate „Mittediskrimineerimine ja mitmekesisus” ning „Sooline võrdõiguslikkus”) õigusjärglane.

Programm peaks edendama õigusi, mis tulenevad Euroopa kodakondsusest, mittediskrimineerimise ning naiste ja meeste võrdõiguslikkuse põhimõtetest, õigusest isikuandmete kaitsele, lapse õigustest, liidu tarbijakaitse õigusaktidest tulenevatest õigustest.

Petitsioonikomisjon saab arvukalt programmi eesmärkidega seotud petitsioone. Mõned petitsioonide esitajad ja organisatsioonid rõhutavad rahastamise olulisust ja juhivad tähelepanu asjaolule, et vahendid on raskest kättesaadavad. Seepärast peab vahendite eraldamine olema läbimõeldud, ligipääsetav ja läbipaistev. Rahastamine peaks olema kättesaadav mitte ainult oluliste Euroopa tasandi võrgustike jaoks, vaid ka liikmesriikide väikeste valitsusväliste organisatsioonide esitatud projektide jaoks.

Raportöör palub ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsiooni paremat tunnustamist. Nimetatud konventsioon on esimene rahvusvaheline inimõiguste alane dokument, millega EL on liitunud. Paljud petitsioonid annavad tunnistust raskustest, millega puudega inimesed kokku puutuvad, ning asjaolust, et need inimesed ei saa kasutada selle konventsiooniga ette nähtud põhivabadusi ja -õigusi. Petitsioonikomisjon on üks osapooltest, kes on seotud raamistiku loomisega konventsiooni rakendamiseks vastavalt artiklile 33.2 ning kelle ülesanne on kaitsta puudega inimeste õigusi.

Oleks vaja konkreetselt viidata Euroopa Liidu põhiõiguste hartale. Programmi konkreetsete eesmärkidena tuleks lisada rassismi, ksenofoobia ja soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamise

valdkonnad, samuti naiste, laste ja noorte vastu suunatud vägivalda ennetamine.

MUUDATUSETTEPANEKUD

Petitsioonikomisjon palub vastutaval kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjonil lisada oma raportisse järgmised muudatusettepanekud:

Muudatusettepanek 1

Ettepanek võtta vastu määrus Volitus 1

Komisjoni ettepanek

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eelkõige selle artikli 19 lõiget 2, artikli 21 lõiget 2 ning artikleid 114, 168, 169 ja 197,

Muudatusettepanek

võttes arvesse Euroopa Liidu **lepingut, eriti selle artikleid 2, 3 ja 9 ning Euroopa Liidu** toimimise lepingut, eelkõige selle **artikleid 8 ja 10**, artikli 19 lõiget 2, artikli 21 lõiget 2 ning artikleid 114, 168, 169 ja 197,

Muudatusettepanek 2

Ettepanek võtta vastu määrus Volitus 1 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

võttes arvesse Euroopa Liidu põhiõiguste hartat,

Muudatusettepanek 3

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 1

Komisjoni ettepanek

(1) Euroopa Liit on rajatud liikmesriikide ühistele põhimõtetele, milleks on **vabaduse**, demokraatia, inimõiguste ja põhivabaduste austamine ning õigusriik.

Muudatusettepanek

(1) Euroopa Liit on rajatud liikmesriikide ühistele põhimõtetele, milleks on **inimväärkuse austamine, vabadus**, demokraatia, inimõiguste ja põhivabaduste

Igal liidu kodanikul on aluslepingus sätestatud õigused. Euroopa Liidu põhiõiguste harta, mis Lissaboni lepingu jõustumisel muutus kogu ELis õiguslikult siduvaks, kajastab liidus isikutele antud põhiõigusi ja vabadusi. Nende õiguste võimaldamiseks tegelikkuses tuleb neid edendada ja kaitsta. Tuleks tagada nende õiguste täielik kasutamine ning kaotada kõik tõkked.

austamine ning õigusriik. Igal liidu kodanikul on aluslepingus sätestatud õigused. Euroopa Liidu põhiõiguste harta, mis Lissaboni lepingu jõustumisel muutus kogu ELis õiguslikult siduvaks, kajastab liidus isikutele antud põhiõigusi ja vabadusi. Nende õiguste võimaldamiseks tegelikkuses tuleb **avalikkust nendest piisavalt teavitada**, neid edendada ja kaitsta. Tuleks tagada nende õiguste täielik kasutamine ning kaotada kõik tõkked.

Muudatusettepanek 4

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 1 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(1 a) Nagu on sätestatud Euroopa Liidu põhiõiguste harta preambulis, rajaneb Euroopa Liit inimväärikuse, vabaduse, võrdsuse ja solidaarsuse jagamatutel ja universaalsetel väärtustel, mis on kodakondsuse teostamisel väga tähtsad.

Muudatusettepanek 5

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 3

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(3) Kodanikud peaksid saama täielikult kasutada liidu kodakondsusest tulenevaid õigusi. Nad peaksid saama kasutada oma vaba liikumise ja liidus elamise õigust, õigust valida ja kandideerida Euroopa Parlamendi ja kohalikel valimistel, õigust konsulaarkaitsele ja õigust pöörduda petitsiooniga Euroopa Parlamendi poole. Nad peaksid saama hõlpsasti elada, reisida ja töötada teises liikmesriigis, olles kindlad, et nende õigusi kaitstakse, olenemata sellest, kus nad Euroopa Liidus

(3) ***ELi*** kodanikud peaksid saama täielikult kasutada liidu kodakondsusest ***ja Euroopa Liidu poolt ratifitseeritud rahvusvahelistest konventsioonidest, näiteks ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsioonist (UNCRPD)*** tulenevaid õigusi. Nad peaksid saama kasutada oma vaba liikumise ja liidus elamise õigust, õigust valida ja kandideerida Euroopa Parlamendi ja kohalikel valimistel ***nende asukohariigis***, õigust konsulaarkaitsele ja õigust pöörduda petitsiooniga Euroopa Parlamendi poole ***igas aluslepingu keeles***.

asuvad.

Nad peaksid saama hõlpsasti elada, reisida, **õppida** ja töötada teises liikmesriigis, olles kindlad, et nende õigusi kaitstakse, olenemata sellest, kus nad Euroopa Liidus asuvad.

Muudatusettepanek 6

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 3 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(3 a) Kodanike ja kodanikuühiskonna organisatsioonide teadlikkust nende poliitiliste põhiõiguste kohta tuleks tõsta ning neid tuleks julgustada neid sagedamini kasutama, et oma huvisid liidus ellu viia. Kodanike julgustamine aktiivsemaks tegutsemiseks ELi demokraatlikus elus tugevdab ka Euroopa kodanikuühiskonda ja soodustab Euroopa kodanikkonna kujunemist.

Muudatusettepanek 7

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 4

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(4) Kodanikud ja ettevõtjad peaksid ka siseturust täielikult kasu saama. Tarbijad peaksid saama kasutada tarbijakaitse õigusaktidest tulenevaid õigusi ning ettevõtjaid tuleks toetada, et nad saaksid kasutada ettevõtlusvabadust siseturul. Lepingu- ja tarbijaõigusaktide väljatöötamine pakub ettevõtjatele ja tarbijatele praktilisi lahendusi, et lahendada piiriüleseid probleeme, eesmärgiga pakkuda neile rohkem valikuid ning muuta teises liikmesriigis asuvate partneritega lepingute sõlmimine nende jaoks vähem kulukaks, tagades samal ajal kõrgel tasemel tarbijakaitse.

(4) **ELi** kodanikud ja ettevõtjad peaksid ka siseturust täielikult kasu saama. Tarbijad peaksid saama kasutada tarbijakaitse õigusaktidest tulenevaid õigusi ning ettevõtjaid tuleks toetada, et nad saaksid kasutada ettevõtlusvabadust siseturul. Lepingu- ja tarbijaõigusaktide väljatöötamine pakub ettevõtjatele ja tarbijatele praktilisi lahendusi, et lahendada piiriüleseid probleeme, eesmärgiga pakkuda neile rohkem valikuid ning muuta teises liikmesriigis asuvate partneritega lepingute sõlmimine nende jaoks vähem kulukaks, tagades samal ajal kõrgel tasemel tarbijakaitse.

Muudatusettepanek 8

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 5

Komisjoni ettepanek

(5) Soo, rassilise või etnilise päritolu, usutunnistuse või veendumuste, puuete, vanuse või seksuaalse sättumuse alusel toimuva diskrimineerimisega võitlemine ning naiste ja meeste võrdõiguslikkus on liikmesriikide ühised väärtused. Võitlus igat liiki diskrimineerimise vastu on endiselt eesmärk, mis nõuab kooskõlastatud tegevust, sealhulgas rahaliste vahendite eraldamise kaudu.

Muudatusettepanek

(5) Soo, rassilise või etnilise päritolu, usutunnistuse või veendumuste, puuete, vanuse või seksuaalse sättumuse alusel toimuva diskrimineerimisega võitlemine, **sallivus, solidaarsus** ning naiste ja meeste võrdõiguslikkus on liikmesriikide ühised väärtused. Võitlus igat liiki diskrimineerimise vastu on endiselt eesmärk, mis nõuab kooskõlastatud tegevust, sealhulgas rahaliste vahendite eraldamise kaudu.

Muudatusettepanek 9

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 7

Komisjoni ettepanek

(7) Igasugune naistevastane vägivald tähendab põhiõiguste rikkumist ning tõsist tervisehäirete ohtu. Sellist vägivalda esineb kogu liidus ning selle kaotamiseks on vaja kooskõlastatud tegevust. Meetmete võtmine naistevastase **vägivallaga** võitlemiseks aitab edendada naiste ja meeste võrdõiguslikkust.

Muudatusettepanek

(7) Igasugune naistevastane vägivald tähendab põhiõiguste rikkumist ning tõsist tervisehäirete ohtu. Sellist vägivalda esineb kogu liidus ning selle kaotamiseks on vaja kooskõlastatud tegevust. Meetmete võtmine naistevastase **vägivalla ennetamiseks ja sellega** võitlemiseks aitab edendada naiste ja meeste võrdõiguslikkust.

Muudatusettepanek 10

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 8

Komisjoni ettepanek

(8) Aluslepinguga nõutakse, et liit

Muudatusettepanek

(8) Aluslepinguga nõutakse, et liit

edendaks lapse õiguste kaitset Euroopa Liidu lepingu artikli 3 lõike 3 kohaselt, võideldes samal ajal diskrimineerimisega. Lapsed on haavatavad, eelkõige vaesuse, sotsiaalse tõrjutuse, invaliidsuse või muus neid ohustavas eriolukorras. Tuleb võtta meetmeid, et edendada lapse õigusi ning toetada laste kaitsmist kahju **ja** vägivalda eest, mis ohustavad nende füüsilist või vaimset tervist.

edendaks lapse õiguste kaitset Euroopa Liidu lepingu artikli 3 lõike 3 kohaselt, võideldes samal ajal diskrimineerimisega. Lapsed on haavatavad, eelkõige vaesuse, sotsiaalse tõrjutuse, invaliidsuse või muus neid ohustavas eriolukorras. Tuleb võtta meetmeid, et edendada **ja kaitsta** lapse õigusi ning toetada laste kaitsmist kahju, vägivalda **ja nende isikupuutumatus** eest, mis ohustavad nende füüsilist või vaimset tervist **ning mis on nüüdisaegse kommunikatsioonitehnoloogia valdkonnas aset leidnud kiire arengu tõttu muutunud veelgi eripalgelisemaks ja raskemini hoomatavaks.**

Muudatusettepanek 11

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 8 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(8 a) Eriti praeguse demograafilise arengu taustal tuleks püüda võidelda igasuguse ealise diskrimineerimisega, olgu see siis suunatud noorte või eakate vastu. Selliste nähtustega, mis röövivad meie ühiskonnalt olulise sotsiaalse, majandusliku ja intellektuaalse inimkapitali, tuleks kõige tõhusamalt võidelda meetmetega, mis on ette nähtud pikaajalise põlvkondadevahelise solidaarsuse edendamiseks, milleks liit Euroopa Liidu lepingu artikli 3 lõike 3 alusel kohustus.

Muudatusettepanek 12

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 10

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Isikute õiguste toetamine ja edendamine liidus, diskrimineerimise ja ebavõrdsuse

Isikute õiguste toetamine ja edendamine liidus, diskrimineerimise ja ebavõrdsuse

probleemiga tegelemine ning kodakondsuse edendamine aitavad saavutada erieesmärke ja viia ellu Euroopa 2020. aasta strateegia juhtalgatusi.

probleemiga tegelemine ning *liidu* kodakondsuse edendamine aitavad saavutada erieesmärke ja viia ellu Euroopa 2020. aasta strateegia juhtalgatusi.

Muudatusettepanek 13

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 13

Komisjoni ettepanek

(13) Komisjoni teatistes „ELi eelarve läbivaatamine” ja „Euroopa 2020. aasta strateegia aluseks olev eelarve” rõhutatakse seda, kui oluline on keskenduda rahastamisel meetmetele, millel on selge Euroopa lisaväärtus, s.t mille puhul liidu sekkumine võib luua lisaväärtust võrreldes üksikute liikmesriikide tegevusega. Selle määrusega hõlmatud toimingud peaksid aitama arendada vastastikust usaldust liikmesriikide vahel, suurendada piiriülest koostööd ja võrgustikke ning saavutada liidu õiguse õige, sidusa ja järjepideva kohaldamise. Rahastamine peaks aitama ka kõikidel asjaomastel isikutel saada tõhusaid ja paremaid teadmisi liidu õigusest ja poliitikast ning tagama nõuetekohase analüütilise aluse liidu seadusandluse ja poliitika toetamiseks ja arendamiseks. Liidu sekkumine võimaldab neid toiminguid ellu viia järjepidevalt kogu liidus ning tekitab mastaabisäästu. Peale selle suudab Euroopa Liit liikmesriikidest paremini lahendada piiriüleseid olukordi ning pakkuda vastastikuse õppe Euroopa platvormi.

Muudatusettepanek

(13) Komisjoni teatistes „ELi eelarve läbivaatamine” ja „Euroopa 2020. aasta strateegia aluseks olev eelarve” rõhutatakse seda, kui oluline on keskenduda rahastamisel meetmetele, millel on selge Euroopa lisaväärtus, s.t mille puhul liidu sekkumine võib luua lisaväärtust võrreldes üksikute liikmesriikide tegevusega. Selle määrusega hõlmatud toimingud peaksid aitama arendada vastastikust usaldust liikmesriikide vahel, suurendada piiriülest koostööd ja võrgustikke ning saavutada liidu õiguse õige, sidusa ja järjepideva kohaldamise. Rahastamine peaks aitama ka kõikidel asjaomastel isikutel saada tõhusaid ja paremaid teadmisi liidu õigusest ja poliitikast ning tagama nõuetekohase analüütilise aluse liidu seadusandluse ja poliitika toetamiseks ja arendamiseks ***ning nende jõustamiseks ja nõuetekohaseks rakendamiseks***. Liidu sekkumine võimaldab neid toiminguid ellu viia järjepidevalt kogu liidus ning tekitab mastaabisäästu. Peale selle suudab Euroopa Liit liikmesriikidest paremini lahendada piiriüleseid olukordi ning pakkuda vastastikuse õppe Euroopa platvormi.

Muudatusettepanek 14

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 3

Komisjoni ettepanek

Programmi üldine eesmärk on aidata luua piirkond, kus edendatakse ja kaitstakse isikute õigusi, nagu on sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingus **ja** Euroopa Liidu põhiõiguste hartas.

Muudatusettepanek

Programmi üldine eesmärk on aidata luua piirkond, kus **igakülgset järgitakse**, edendatakse ja kaitstakse isikute õigusi, nagu on sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingus, Euroopa Liidu põhiõiguste hartas **ja ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsioonis**.

Muudatusettepanek 15

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 4 – lõige 1 – punkt a

Komisjoni ettepanek

a) aidata **edendada** liidu kodakondsusest **tulenevaid õigusi**;

Muudatusettepanek

a) aidata **parandada arusaamist ja suurendada teadlikkust** liidu kodakondsusest **tulenevate õiguste kohta ja edendada kodanikuaktiivsust; julgustades inimesi neid õigusi sagedamini rakendama**;

Muudatusettepanek 16

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 4 – lõige 1 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1 a. keskenduda paremale ja piisavalt rahastatud teabevahetusele nii ELi, riiklikul kui ka kohalikul tasandil.

Muudatusettepanek 17

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 4 – lõige 1 – punkt b

Komisjoni ettepanek

b) edendada võitlust soo, rassilise või etnilise päritolu, usutunnistuse või veendumuste, puuete, vanuse või seksuaalse sättumuse alusel toimuva diskrimineerimisega ning aidata tõhusalt kohaldada naiste ja meeste võrdõiguslikkuse põhimõtet ning puuetega inimeste ja eakate õigusi;

Muudatusettepanek

b) edendada võitlust soo, rassilise või etnilise päritolu, **rahvuse**, usutunnistuse või veendumuste, puuete, vanuse või seksuaalse sättumuse alusel toimuva diskrimineerimisega ning aidata tõhusalt kohaldada naiste ja meeste võrdõiguslikkuse põhimõtet ning puuetega inimeste ja eakate õigusi **ning võidelda eespool nimetatud diskrimineerimise vastu**;

Muudatusettepanek 18

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 4 – punkt 1 – alapunkt b a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

b a) edendada kõikides tegevustes soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamist;

Muudatusettepanek 19

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 4 – lõige 1 – punkt b b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

b b) ennetada naiste, laste ja noorte vastu suunatud vägivalda ja võidelda selle vastu, samuti pakkuda tuge ohvritele ja riskirühmadele;

Muudatusettepanek 20

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 4 – lõige 1 – punkt b c (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

b c) võidelda rassismi, ksenofoobia ja

muu sedalaadi sallimatuse vastu;

Muudatusettepanek 21

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 4 – lõige 1 – punkt b a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

b a) ennetada naiste-, laste- ja noortevastast vägivalda ning mis tahes vihakuritegusid ja vägivalda ning nendega võidelda, samuti pakkuda toetust ohvritele ja riskirühmadele;

Muudatusettepanek 22

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 4 – lõige 1 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1 b. tuvastada ja kaotada takistused ja tõkked, mis piiravad puuetega inimestel ELi kodanike õigusi kasutamist.

Muudatusettepanek 23

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 4 – lõige 1 – punkt e a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

e a) aidata kaasa kõigist liikmesriikidest pärit töötajate võrdsetele õigustele konkureerida ELi tööturul ja sellele juurde pääseda, lähtudes kõigi ELi kodanike jaoks ELis kehtivatest võrdsuse, mittediskrimineerimise, solidaarsuse ja liikumisvabaduse põhimõtetest;

Muudatusettepanek 24

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 4 – lõige 2**

Komisjoni ettepanek

2. Lõikes 1 sätestatud eesmärkide saavutamise näitajad on muu hulgas see, kuidas Euroopa tajub nende õiguste austamist, kasutamist ja rakendamist, **ning** kaebuste arv.

Muudatusettepanek

2. Lõikes 1 sätestatud eesmärkide saavutamise näitajad on muu hulgas see, kuidas Euroopa tajub nende õiguste austamist, kasutamist ja rakendamist, **samuti nende õiguste puudulikkude kaitset käsitlevate kaebuste ja petitsioonide arv ja teema.**

Muudatusettepanek 25

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 5 – lõige 1 – punkt a**

Komisjoni ettepanek

a) üldsuse teadlikkuse ja teadmiste edendamine liidu õiguse ja poliitika valdkonnas;

Muudatusettepanek

a) üldsuse teadlikkuse ja teadmiste edendamine liidu õiguse ja poliitika valdkonnas, **sealhulgas kohalike kogukondade ja kodanike tasandil;**

Muudatusettepanek 26

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 5 – lõige 1 – punkt b**

Komisjoni ettepanek

b) liidu õiguse ja poliitika rakendamise toetamine **liikmesriikides;**

Muudatusettepanek

b) liidu õiguse ja poliitika rakendamise toetamine **liikmesriigis ning põhiõiguste kaitse rakendamise ja jõustamise edendamine ELi õiguse raames, iseäranis kodanikuühiskonna organisatsioonide toetamise teel;**

Muudatusettepanek 27

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 5 – lõige 1 – punkt c**

Komisjoni ettepanek

c) piiriülese koostöö edendamine ning

Muudatusettepanek

c) piiriülese koostöö edendamine ning

teadmiste vastastikuse vahetamise ja vastastikuse usalduse tagamine kõikide asjaomaste sidusrühmade seas;

teadmiste vastastikuse vahetamise ja vastastikuse usalduse tagamine kõikide asjaomaste sidusrühmade seas, *sealhulgas piirkondlikul ja kohalikul tasandil*;

Muudatusettepanek 28

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 5 – lõige 2 – punkt c

Komisjoni ettepanek

c) vastastikune õpe, koostöö, teadlikkuse suurendamine ja teabe levitamine, heade tavade, uuenduslike käsituste ja kogemuste kindlakstegemine ja vahetus ning vastastikuse hindamise ja õppe korraldamine; konverentside ja seminaride korraldamine; teadlikkuse suurendamise ja teabekampaaniate, meediakampaaniate ja ürituste korraldamine, sealhulgas ettevõtjate teavitamine Euroopa Liidu poliitilistest prioriteetidest; materjalide koostamine ja avaldamine nii teabe kui ka programmi tulemuste levitamiseks; süsteemide ja töövahendite väljatöötamine, käitamine ja hooldus, kasutades info- ja sidetehnoloogiat;

Muudatusettepanek

c) vastastikune õpe, koostöö, teadlikkuse suurendamine ja teabe levitamine, heade tavade, uuenduslike käsituste ja kogemuste kindlakstegemine ja vahetus ning vastastikuse hindamise ja õppe korraldamine; konverentside ja seminaride korraldamine; teadlikkuse suurendamise ja teabekampaaniate, meediakampaaniate ja ürituste korraldamine, sealhulgas ettevõtjate teavitamine Euroopa Liidu poliitilistest prioriteetidest, *eelkõige koostöö kaudu avalik-õiguslike meediaorganisatsioonidega*; materjalide koostamine ja avaldamine nii teabe kui ka programmi tulemuste levitamiseks; süsteemide ja töövahendite väljatöötamine, käitamine ja hooldus, kasutades info- ja sidetehnoloogiat *ning esindatust internetis, muu hulgas asjaomaseid veebilehti, platvorme, blogisid või Web 2.0*;

Muudatusettepanek 29

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 5 – lõige 2 – punkt d

Komisjoni ettepanek

d) põhiliste osaliste toetamine, näiteks liikmesriikide toetamine liidu õiguse ja poliitika rakendamisel; selliste oluliste Euroopa tasandi võrgustike toetamine, mille tegevus on seotud käesoleva

Muudatusettepanek

d) põhiliste osaliste toetamine, näiteks liikmesriikide toetamine liidu õiguse ja poliitika rakendamisel; selliste oluliste Euroopa tasandi võrgustike toetamine, mille tegevus on seotud käesoleva

programmi eesmärkide rakendamisega; Euroopa tasandil võrgustike loomine erialaasutuste ja -organisatsioonide, riiklike, piirkondlike ja kohalike ametiasutuste vahel; ekspertide võrgustike rahastamine; Euroopa tasandi vaatluskeskuste rahastamine.

programmi eesmärkide rakendamisega; ***programmiga hõlmatud valdkondades tegutsevate valitsusväliste organisatsioonide toetamine***; Euroopa tasandil võrgustike loomine erialaasutuste ja -organisatsioonide, riiklike, piirkondlike ja kohalike ametiasutuste vahel; ekspertide võrgustike rahastamine; Euroopa tasandi vaatluskeskuste rahastamine.

Muudatusettepanek 30

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 7 – lõige 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2 a. Programmi igale erieesmärgile eraldatakse igal aastal rahalisi vahendeid tasakaalustatud ja õiglasel määral ning see peab tagama piisavalt vahendeid, et täita kõik eesmärgid programmi rakendamise igal aastal. Iga erieesmärgi kohta esitatakse ligikaudne rahastamise jaotus.

Muudatusettepanek 31

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 7 – lõige 2 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2 b. Valitsusvälistele organisatsioonidele, kellele eraldatakse vahendeid programmi eesmärkidega hõlmatud tegevuste läbiviimiseks, tuleb teada anda neile aastast aastasse konkreetse projekti jaoks eraldatavate vahendite järjepidevusest ja prognoositavusest.

MENETLUS

Pealkiri	Õiguste ja kodakondsuse programmi kehtestamine ajavahemikuks 2014–2020
Viited	COM(2011)0758 – C7-0438/2011 – 2011/0344(COD)
Vastutav komisjon istungil teada andmise kuupäev	LIBE 15.12.2011
Arvamuse esitaja(d) istungil teada andmise kuupäev	PETI 15.12.2011
Arvamuse koostaja nimetamise kuupäev	Adina-Ioana Vălean 12.1.2012
Arutamine parlamendikomisjonis	24.4.2012
Vastuvõtmise kuupäev	12.7.2012
Lõpphääletuse tulemus	+: 21 –: 0 0: 0
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Margrete Auken, Victor Boștinăru, Philippe Boulland, Giles Chichester, Nikolaos Chountis, Iliana Malinova Iotova, Carlos José Iturgaiz Angulo, Lena Kolarska-Bobińska, Erminia Mazzoni, Willy Meyer, Chrysoula Paliadeli, Nikolaos Salavrakos, Jarosław Leszek Wałęsa, Rainer Wieland
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Zoltán Bagó, Birgit Collin-Langen, Axel Voss
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed (kodukorra art 187 lg 2)	Ioan Enciu, Petru Constantin Luhan, Franck Proust, Renate Sommer, Hermann Winkler

MENETLUS

Pealkiri	Õiguste, võrdõiguslikkuse ja kodakondsuse programmi kehtestamine ajavahemikuks 2014–2020			
Viited	COM(2011)0758 – C7-0438/2011 – 2011/0344(COD)			
EP-le esitamise kuupäev	15.11.2011			
Vastutav komisjon istungil teada andmise kuupäev	LIBE 15.12.2011			
Arvamuse esitaja(d) istungil teada andmise kuupäev	BUDG 15.12.2011	EMPL 15.12.2011	IMCO 15.12.2011	JURI 15.12.2011
	FEMM 15.12.2011	PETI 15.12.2011		
Arvamuse esitamisest loobumine otsuse kuupäev	IMCO 29.2.2012			
Kaasatud komisjon(id) istungil teada andmise kuupäev	FEMM 24.5.2012	EMPL 24.5.2012		
Raportöör(id) nimetamise kuupäev	Kinga Göncz 9.2.2012			
Arutamine parlamendikomisjonis	28.2.2012	21.6.2012	19.9.2012	7.11.2013
Vastuvõtmise kuupäev	7.11.2013			
Lõpphääletuse tulemus	+: –: 0:	26 2 0		
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Jan Philipp Albrecht, Edit Bauer, Mario Borghezio, Rita Borsellino, Arkadiusz Tomasz Bratkowski, Salvatore Caronna, Ioan Enciu, Kinga Göncz, Nathalie Griesbeck, Monica Luisa Macovei, Nuno Melo, Claude Moraes, Judith Sargentini, Birgit Sippel, Csaba Sógor, Rui Tavares, Wim van de Camp, Josef Weidenholzer, Tatjana Ždanoka, Auke Zijlstra			
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Michael Cashman, Mariya Gabriel, Davor Ivo Stier			
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed (kodukorra art 187 lg 2)	Zoltán Bagó, Luigi Berlinguer, Liisa Jaakonsaari, Vytautas Landsbergis, Olle Ludvigsson			
Esitamise kuupäev	19.11.2013			